

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

WEDNESDAY — TREČIADIENIS, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 24, 1986

Nr. 186

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Aušra Nr. 49(89)

Tarybinio kalinio memuarai

VI. Lapienis

(Tešynys)
Kartą į mėnesį kameron atėidavo kalėjimo viršininkas ir paklausdavo:

— Gal turite kokių klausimų, pageidavimų?
— Kameroje labai karšta, tvanku, ventilacija neveikia! — sakydavome jam.

O jis palinguoja galva, kartais nusišypso ir išėina. Kiekvieną rytą iš prausyklos plastmasinėje šiuksliu dėžėje atsinešdavo šalto vandens ir plaudavo grindis, bet vis tiek buvo tvanku ir karšta.

— Štai kunigai Zdebskis, Tamkevičius važinėja automobiliais, o žmonės suimti vargsta... Kur jų krikščioniška sąžinė, kad taip elgiasi su tikinčiaisiais? Ateitų pas prokurorą, išsiaiškintų ir nereiktų čia žmonėms vargti, sakė Rimkus Urbono tardymo kambaryje.

— Ne todėl tikintieji žmonės vargsta kalėjimuose, kad kunigai neatėina į prokuratūrą... O todėl, kad jūs varžot tikėjimo laisvę ir savo įsitikinimus brukat prievarta žmonėms. — pasakiau Rimkui.

— Gal jums kunigai pažadėjo dangaus kampelį, kad juos ginatė?

— Mes juos giname dėl tiesos, o ne dėl dangaus kampelio, — atsakiau Rimkui.

— Jeigu norite leisti laikraštį ar kitokį leidinį, kreipkitės į Ministrų Tarybą, prašykite leidimo, o ne pasislėpę pogrindyje rašomąja mašinėle rašyti „LKB Kroniką“ ar kokį kitą leidinį, — mokė Rimkus. — Tarybų Sąjungoje yra pilna

religijos laisvė, niekas tikinčiųjų bei dvasininkų nepersekioja...

— Kodėl su jumis taip sunku susikalbėti? — klausė tardyt. Urbonas. — Pavyzdžiui, man teko atlikti parengtinį tardymą dėl valiutos operacijų taisyklių pažeidimo, tai daug lengviau su jais galima susikalbėti.

— Aš tarnauju Dievui, o jūs ir jūsų valitūninkai tarnaujate tai pačiai mamonai, todėl jums ir lengviau su jais susikalbėti. Kai jūs žmonių nediskriminuosite ir neniekinosite dėl religijos, ir mums bus nesunku susikalbėti. Mes norime taikingai gyventi su visais žmonėmis, — paaiškinau Urbonui.

— Štai apklausos protokolas, kuriame yra Kastyčio Jono Matulionio parodymai. Ką apie šiuos parodymus gali pasakyti? Ar juos patvirtinti, ar juos paneigti? — klausė Urbonas.

— Matulionis yra čia pat, izoliatoriuje, todėl kai jis akistatoje duos savo parodymus, tai galėsiu patvirtinti arba paneigti. O šio protokolo neskaitysiu ir nieko ji neatsakysiu, — pasakiau tardytojui.

— Tai ką, galvoji, kad jo parašas netikras? Žiūrėk, po savo parodymais jis pasirašė, — supykęs kalbėjo Urbonas.

— Jeigu bus duota akistata su Matulioniu, tai ji jo gyvus žodžius galėsiu atsakyti, — pakartojau savo žodžius tardytojui.

(Bus daugiau)

Pabaltijo tautų religinė istorija

Roma. — Gazzada vietovėje netoli nuo Varese miesto, šiaurės Italijoje, popiežiaus Pauliaus VI vardo Evangelizacijos ir žmogiškosios kultūros ugdymo centre pasibaigė penkias dienas užtrukęs Italijos katalikų intelektualų studijų seminaras, tema „Pabaltijo tautų religinė istorija“. Šia proga Vatikano radijo dienraštis penktadienio laidoje paskelbė pasikalbėjimą su studijų seminaro garbės pirmininku Bažnyčios Viešųjų Reikalų tarybos sekretoriaus pavaduotoju prelatu Audriu Bačkis, kuris paaiškino, kodėl suvažiavimui buvo parinkta Pabaltijo tautų istoriją liečiantis tema ir trumpai apžvelgė šios temos rėmuose gvildentus klausimus. Prelatas Bačkis pažymėjo, kad bendrosios temos parinkimą nulėmė dvi svarbios sukakty: šiais metais, dalyvaujant pačiam popiežiui Jonui Pauliui II ir visų Europos vyskupų konferencijų atstovams, Romoje buvo iškilmingai atžymėta aštuonių šimtų metų sukaktis nuo Evangelizacijos pradžios Livonijoje, kurios teritorija apėmė apytikriai dabartines Latvijos ir Estijos ribas. 1186 m. buvo konsekruotas pirmasis Livonijos vyskupas Meinardas. Ateinančiais metais ir Lietuva minės krikščionybės įvedimo krašte šešių šimtų metų sukaktį. Pabaltijo tautų religinės istorijos apžvalga, pažymėjo prelatas Bačkis, papildo ir kaimyninių kraštų — Rusijos ir Lenkijos — religinės isto-

rijos svarstybas, kurios buvo prarastos tame pačiame Pauliaus VI-ojo vardo studijų centre 1983 ir 1985 metais.

Įtaka tautinei sąmonei

Prelatas Bačkis toliau atkreipė dėmesį, kad studijų savaitėje skaitytose paskaitose buvo apskritai plačiai apžvelgti Pabaltijo tautų istorija, ypatingu būdu iškeliant krikščionybės lemiamą įtaką Pabaltijo tautų kultūrai ir tautinei sąmonei. Pakanka prisiminti, pastebėjo prelatas Bačkis, kad pirmosios trijuose Pabaltijo kraštuose spausdintos knygos buvo katekizmai ir maldaknygės. Gilinant ir Pabaltijo tautų religinės istorijos reikšmingesnius įvykius, išryškėjo ir kitas būdingas reiškinys: nepaprastai tampus ryšys, kuris amžių bėgyje susidarė tarp Pabaltijo tautinių bendruomenių ir Bažnyčios. Bažnyčia Pabaltijyje, — pažymėjo prel. Audrys Bačkis, — visada buvo glaudžiai susijusi su tų kraštų gyventojais, ypač sunkiame Rusijos carų viešpatavimo laikotarpyje, po Lietuvos ir Lenkijos padalijimo. Pabaltijo tautų praeities istorijos įvykiai taip pat išryškina pabaltiečių europinę tapatybę, kuri be krikščionybės būtų buvusi neįmanoma. Ir šiandien, pažymėjo baigdamas prel. Audrys Bačkis, trys Pabaltijo tautos yra giliai prisirišusios prie savo krikščioniškojo tikėjimo, kuris pasireiškia dideliu gyvastingumu.

JAV prezidentas Ronald Reagan kalba Jungtinėse Tautose. Jo kalbos klausosi Valstybės sekr. George Shultz ir Sovietų misijos vadovas Aleksandr M. Belonogov su Sovietų Sąjungos užsienio ministru Eduard A. Shevardnadze (viršų dešinėje).

Pasaulinė prekybos konferencija

Punta del Este. — Pasaulinė prekybos konferencija, kuri buvo Urugvajuje, tarėsi, kaip išvengti protekčių ir palengvinti prekybos varžtus tarp valstybių. Kadangi tų klausimų buvo labai daug, tai sutarta vėl susirinkti spalio 31 d. Genevoje. Pratomata, kad šie pasitarimai gali tęstis ilgai.

Amerika šioje konferencijoje pasiekė beveik viską, kas buvo norėta. Be diskusijų, teikiant subsidijas žemės ūki reikaluose, norint jas sumažinti, sutarta toliau svarstyti patentų, copyrights ir nustatyti taisykles užsienio valstybių investavimams reguliuoti.

Washingtono Baltųjų rūmų kalbėtojas Larry Speakes pareiškė, kad „šiandieninis sprendimas yra žymus prezidento laimėjimas strategikai ir smūgis protekcionizmui visame pasaulyje“. Tai turi padėti amerikiečiams darbininkams, industrialistams ir ūkininkams, kurie kentėjo nuo įvairių tarptautinės prekybos sistemos nelygumų, kaip praneša UPI žinių agentūra.

Užkliuvo Amerikos kviečiai

Konferencijoje, kuri tęsėsi visą savaitę, dalyvavo 74 tautų delegacijos. Amerikos delegacijai vadovavo Prekybos sekretorius Malcolm Baldrige. Ši organizacija trumpai vadinama GATT (General Agreement on Tariffs and Trade). Joje būta ir sunkių valandų. Penktadienio naktį, kai sesija tęsėsi jau po vidurnakčio, įsitempimas buvo toks didelis, kad Amerikos, Australijos ir Europos Bendruomenės delegacijų vadovai vienas į kitą spokojo net 15 minučių netardami nė vieno žodžio. Čia turime prisiminti, kad Amerika yra nutarusi papigintomis kainomis parduoti kviečius ir kukurūzus Sovietų kraštams, kas labai kenkia Australijos ir Europos ekonominiams reikalui. Ne diplomatiškais žodžiais

buvo pasikeista tarp Europos Bendruomenės komisionieriaus Willy de Clerq ir Amerikos Žemės ūki sekretoriaus Lyng. Pagaliau šeštą valandą ryto įvyko lūžis ir pasiekta kompromiso tarp Prancūzijos, Amerikos, Australijos, Kanados ir kitų žemės ūki produktus eksportuojančių kraštų. Mes pasiekėme to, kas daugeliui atrodė visiškai neįmanoma, — kalbėjo amerikiečių delegatai. Pasitenkinimas buvo pareiškėtas Europos ir Japonijos delegacijų, o taip pat ir Argentinos, o ypač Brazilijos užsienio reikalų ministerio, kuris labai priešinosi Amerikos žemės ūki politikai.

Iki šiol 92 valstybės saistė tik fabrikuose gaminamų prekių eksportas, bet nuo dabar pratęsiama ir į aukščiau minėtas sritis. Maždaug ketvirtis iš dviejų trilijonų tarptautinės prekybos yra skiriama patarnavimui. Amerikoje beveik 70% visos produkcijos užima patarnavimai.

Nauji pasitarimai, kurie bus žymiai platesnės ekonominės apimties, nustatys naujas tarptautines taisykles Genevos konferencijoje. Kaip žinome, Sovietų Sąjunga prašėsi priimama į šią sąjungą, tačiau iki šiol jos dalyvavimas neišspręstas.

Tebeieško nacių

New York. — Chicagoje leidžiamas Sentinel laikraštis praneša, kad JAV Teisingumo departamentas paprašė Pasaulio Žydų organizacijos pagalbos surasti liudininkus, kurie galėtų liudyti apie Antrojo pasaulinio karo metu įvykusius nacių nusikaltimus Vilniuje. Taip pat ieško nukentėjusių asmenų iš Nemenčinės, Naujosios Vilnios, Jasiūnų, Trakų, Semeliškių ir Švenčionių apylinkių. OSI įstaiga ieško nacių karo nusikaltėlių, kurie galėtų gyventi Amerikoje, o ypač tarnavusių policijoje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— JAV čekų laikraštis „Nedelni Hlasatel“ rodo daug prielankumo lietuviams, spausdindamas Lietuvą liečiančias informacijas. Savo 31 numerįje pirmame puslapyje išspausdino išsivertęs kun. J. Prunskio „Chicago Tribune“ dienraštį tilpusį straipsnį apie naująją Maskvos komunistų partijos programą, išryškinant kiek ji liečia pavergtas tautas.

— Sovietų užsienio reikalų ministerijos kalbėtojas patvirtino žinią, kad tikrai susprogo viena atominė raketa, bet nedavė daugiau jokių informacijų. Tai neįprasta sovietams pranešti nepasisekusią karinę misiją. Pagal Washingtono žinias, tokia naujai bandoma sunkioji ilgo nuotolio SS-18 raketa susprogo ore praeitą mėnesį. Pirmasis tos raketos bandymas balandžio mėnesį tai pat nepasisekė — ji sprogo vos pakilus.

— Aštuoni senatoriai ir keli žymūs vėžio ligos specialistai kreipėsi į Sovietų Sąjungą, prašydami išleisti 6 vežiu sergančius „refusenik“ mediciniškai gydyti Vakaruose ir pasižinti su jų šeimomis. Prašymas atmetas, įskaitant ir 7 metų vaiko, saugumo sumetimais.

— Egiptas gaus 649 mil. dol. daugiau pagal naujai praeitą sekmadienį pasirašytą susitarimą Cairo mieste. Po Izraelio Egiptas yra antroji valstybė, daugiausiai gaunanti finansinės paramos iš Amerikos, nes daugiau, kaip du milijonai skiriama ekonominei ir karinei paramai.

— Austrijos caralistų partija, kurios vadas yra kancleris Franz Vranitzky, praeitą sekmadienį pralaimėjo rinkimus Styria provincijoje. Konservatyvioji Austrijos žmonių partija gavo absoliučią balsų daugumą.

— Filipinų kariuomenės štabas paskelbė, kad kovos su komunistais tebevyksta. Prezidento Marcos laikais kasdien žūdavo 15 žmonių, o dabar žūva po 10.

Prezidento kalba Jungtinėse Tautose

Jungtinės Tautos. — JAV prezidentas Ronald Reagan pirmadienį atvyko į 41 Jungtinių Tautų sesiją ir čia tautų forume pasakė kalbą.

Prezidentas savo kalboje pabrėžė, kad reikia susitarti su Sovietų Sąjunga ginklų kontrolės reikaluose. Amerika būsianti lanksti, kad pavyktų susitarti, nežūrint, kad sovietai nenori atsisakyti neteisinių kaltinimų Amerikos žurnalistui, kuris niekada nebuvo užsiėmęs šnipinėjimu. Jis pakartotinai reikalavo, kad Daniloffas būtų tuoj išleistas vykti namo, nes dabar jis laikomas kaip Sovietų Sąjungos pagrobtas asmuo ir sovietai yra atsakingi už galimas pasekmes.

Jis pasakė, kad šiuo metu yra padaryta pažanga vidutinio nuotolio atominį raketų sumažinimui Europoje ir Azijoje. Tai teikia vilties, kad bus susitarta ir kitais klausimais. Prezidentas visai neminėjo viršūnių susitikimo savo 37 minučių kalboje. Jam plota, kai jis baigė tarti žodį, Sovietų užsienio reikalų ministeris Shevardnadze, kuris prezidento kalbos metu rašėsi pastabas, susilaikė nuo plojimo.

Pasiūlė sumažinti apsiginklavimą

Savo kalboje jis dar kalbėjo ir apie savo laišką Gorbaciovui, kuriame buvo išdėstyti pasiūlymai atominio nusiginklavimo srityje, tačiau iš jų pusės nebuvo gauta kitokio pasiūlymo. Šiuo metu Amerika siūlo sumažinti ginklų arsenalą 50%, ypač kreipiant dėmesį į balistines raketas, tačiau, jei sovietai nori mažesnio skaičiaus sumažinimo, visada galima tartis, — kalbėjo prezidentas. Strateginio apsigynimo iniciatyvos ginklai bus naudojami tik apsigynimui, bet ne puolimui.

Palietęs pasaulyje vykstantį terorizmą, prezidentas siūlė susitarti visoms valstybėms, kad nė vienoje valstybėje nebūtų apsaugojami teroristai. Jei bus teroristų grobiami amerikiečiai, tai grobikai susilauks atitinkamo atsakymo į jų veiksmus. Praeitą gegužės mėnesį tuo reikalu Tokyo mieste padaryta pažanga, kai septynios šalys nutarė eiti prie tarptautinio susitarimo bendrai kovoti prieš terorizmą. Prekybiniame sektoriuje jis priminė, kad Urugvajuje padaryta didelė pažanga prekybiniuose valstybių santykiuose ir tai turės įtakos daugeliui tų valstybių ekonomijos gerovei.

Kvietė sovietus dirbti už taiką

Baigdamas savo kalbą, prezidentas priminė, kai jis pernai kalbėjo Jungtinėse Tautose, kvietė Sovietų Sąjungą pradėti naują santykių fazę su Amerika, kuri būtų naudinga visoms pasaulio tautoms. Amerika jau daug padarė tų santykių pagerinimui, dabar to paties laukia ir iš Sovietų Sąjungos. Šiuo metu Sovietų Sąjunga yra atsakinga, kad pasaulyje būtų taika, kaip ją supranta demokratinės valstybės.

Pagrindinės įtampos priežastys

Ilgiau buvo sustota ties įtampa pasaulyje keliančiomis problemomis. Prezidentas sakė, kad regionaliniai konfliktai gali išsivystyti į pasaulinio masto susikirtimą. Amerika negali priimti fakto, kai 126,000 sovietų kariuomenės kovoja prieš Afganistaną žmones, arba, kai 140,000 sovietų karių veda kovą prieš Kambodiją eidami kartu su vietnamiečiais, arba, kai 1,700 sovietų patarėjų ir 2,500 Kubos karių dalyvauja karinėse operacijose Etiopijoje, arba, kai 1,300 sovietų patarėjų su 36,000 Kubos kariuomenės dalyvauja Angoloje; arba ir tai, kai šimtai milijonų dolerių eina Nicaragos diktatūriniam režimui ginklų siuntimu ir sovietų patarėjų

buvimu, Amerika negali tylėti, — kalbėjo prezidentas. Marksistinis-leninistinis režimas nori nuversti kaimyninių tautų demokratines vyriausybes, kurios turi sienas su Nicaragua. Afganistane, pavyzdžiui, sakė prezidentas, pupetinis režimas praneša, kad nori iškelti tūkstančius žmonių, gyvenančių Afganistano pasieniuose, ar tai nebus padaryta pagal komunistų stilių — jėga? Tūkstančiai mirs, kad būtų lengviau sovietams priėti prie Pakistano. Tai yra visa tai, kas veda prie aštraus susikirtimo su demokratinėmis tautomis. Baigdamas šia tema, prezidentas pasiūlė, kaip priėti prie taikos tuose regionuose: tartis abiem pusėm, kad būtų išvengta smurto, tartis Amerikai ir Sovietų Sąjungai, kad būtų sustabdytas ginklų tiekimas ir išvestos karinės pajėgos iš tų kraštų, ir, jei to bus pasiekta, tuoj priimti kiekvieną kraštą atgal į pasaulio tautų bendruomenę, kurios respektuoja žmogiškąsias teises.

Laužomi Helsinkio susitarimai

Prezidentas ypač kreipė dėmesį į humaniško principus, kurie turi būti visai žmonijai tie patys. Amerika tiki ir kiekvieno žmogaus didingumą ir individualumą. Žmogiškųjų teisių respektavimas nėra tik socialinis aspektas, bet yra kiekvienos vyriausybės pagrindinis įsipareigojimas savo tautai. Ir tai yra pagrindinis akmuo pasaulio taikai. Kraštai, kurie tai pripažįsta, nekariauja prieš vienas kitą. Kas nori taikos, tas pirmiausia pripažįsta žmogiškąsias teises. Prieš 10 metų Helsinkio konferencijoje buvo susitarta pripažinti šias teises. Mes tik turime pažvelgti į Rytus šiandien, ir pamatysime, kaip liūdnai tie įsipareigojimai nevykdomi. Persekiojimai mokslininkų, religinių vadų, politinių veikėjų ir tikros taikos puoselėtojų, vis tebesitęsia už Geležinės uždangos, — kalbėjo šiame tautų forume JAV prez. Ronald Reagan. Jis dar priminė, kad vienas punktas Helsinkio akte kalba apie ir pagerinimą sąlygų žurnalistams. Tie faktai didelę klūtį Rytų-Vakarų santykių pagerinimui.

Kvietė sovietus dirbti už taiką

Baigdamas savo kalbą, prezidentas priminė, kai jis pernai kalbėjo Jungtinėse Tautose, kvietė Sovietų Sąjungą pradėti naują santykių fazę su Amerika, kuri būtų naudinga visoms pasaulio tautoms. Amerika jau daug padarė tų santykių pagerinimui, dabar to paties laukia ir iš Sovietų Sąjungos. Šiuo metu Sovietų Sąjunga yra atsakinga, kad pasaulyje būtų taika, kaip ją supranta demokratinės valstybės.

KALENDORIUS

Rugsėjo 24 d.: Gerardas, Ema, Gedvinas, Sana.
Rugsėjo 25 d.: Kleopas, Aurelija, Vientautas, Želvé

ORAS

Saulė teka 6:39, leidžiasi 6:48.

Saulėta, bet drėgna. Temperatūra dieną 79 L, naktį 62 L.

SKAUTYBĖS KOLIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ELENUTĖ PRISIMENANT

Mirties angelas ir vėl pasibeldė į skautiškų namų duris — ši kartą rugsėjo 18 d. išsivadamus daug vargo ir skausmo gyvenime iškentušią a.a. fil. Elena Juciūtę.

Elena Juciūtė

Sesė Elenutė Juciūtė gimė 1911 m. Švėksnoje, Žemaitijoje. 1931 m. baigė Švėksnos Saulės gimnaziją. Tais pačiais metais įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune ir studijavo matematiką.

Universitete priklausė Akademikų skaučių draugovei. Elenutė buvo gabi matematikė, turėjo gražų balsą, dažnai dainuodavo solo arba duetuose.

Vėliau, mokytoja įvairiose vidurinėse mokyklose, ilgiausiai Pilviškiuose, Suvalkijoje.

1947 m. Pilviškiuose buvo areštuota už partizaninę veiklą, (kaip ji pati sakė, ji rašydavo partizanų atsišaukimus). Buvo tardyta Vilniuje, kalinta Lukiškėse, o Maskvoje už akių nuteista 10 m. darbams Sibire, kur kirtu miškus, tiesė geležinkelį. 1953 m. grąžinta į Lietuvą, naujai išardyta, vėl kalinta Klaipėdos ir Lukiškių kalėjimuose, o 1954 m. gale išstremta atgal į tolimąjį Sibirą darbams. Tik paskelbtoji politinių kalinių amnestija sutrumpino išstrėmimą Sibiran; 1956 m. Elenutė grįžo į Lietuvą. Buvusi Sibiro kalinė,

Elenutė mokytojos darbo negavo, bet dirbo vienos mokyklos fizikos kabinete, dirbo tarnaitės darbu.

Sesers T. Boguzienės rūpesčiu, 1966 m. atvyko į JAV, į Bostoną. Dirbo fabrike, kaip ji pati sakė, nesunkų darbą. Savo uždarbį skyrė šalpai, Lietuvoje likusiems draugams, politiniams kaliniams, giminiams. Per pirmąjį savo JAV-ėse gyvenimo dešimtmetį ji išsiuntė į Lietuvą siuntinių už 10,000 dolerių.

Elenutė buvo ypatingos atminties žmogus. Vykdamas Amerikon ji atmintinai mokėjo daugiau negu 40 adresų įvairiomis kalbomis. Daugiausia tai buvo likimo draugų — kalinių.

Atvykusi Bostonan įsijungė į LB Bostono skyriaus ir kitų organizacijų veiklą. Viešėdama Chicagoje, Akademinių skautų sąjūdžio nariams sesė Elenutė pasakojo apie partizaninį karą, lietuvių tautos naikinimą, ir nepaprastai Lietuvos jaunimo ryžtą, okupantui nepasiduoti, nors grėšė Sibiras, ar kalėjimas.

Elenutė bendradarbiavo spaudoje, rašė „Drauge“, „Pasaulio lietuvių“, „Skautų aidas“ ir kt. Dar dirbdama, pradėjo rašyti atsiminimus iš kalėjimo. Tai „Pėdos mirties zonoje“ — Sibiran išstremtų kalinių išgyvenimus; „Ažuolynėlis“ — romanas iš ūkininkų likvidavimo Lietuvoje; „Ilgorkos naujamiestis“ — istoriniai atsiminimai iš tremtinių gyvenimo ir „77“ Krizo Plepio slapyvardžiu pasirašyti politiniai anekdotai.

Sesė Elenutė, gyvendama Amerikoje, pergyveno širdies priepuolį, automobilio sužeidimą, sunkesnę operaciją, susirgo vėžio liga, mirė 1986 m. rugsėjo mėn. 18 dieną Bostono ligoninėje.

Išsėkis ramybėje, mieloji Elenutė. Tavo vardas neišdildomai liks įspaustas mūsų tautos kankinių istorijon, liudydamas, kad kilniadvasiškumo nei kančios, nei priespauda sunaikint negali. Išsėkis ramybėje.

Būrelis JAV Vidurio rajono stovyklautojų išskyloje.

ASS STUDIJŲ DIENOS DAINAVOS STOVYKLOJE

Akademinio Skautų sąjūdžio (ASS) šeimos savaitgalis ir studijų dienos šiais metais vyko Dainavos stovykloje rugpjūčio 15-17 d. Jau penktadienio vakarą stovykloje buvo daugiau kaip 30 akademikų skautų. Kiti atvyko naktį, o paskutiniai šeštadienio rytą. Iš viso arti 70. Stovyklos viršininkas buvo v.s. fil. Liūdas Mackeliūnas, komendantas vyrams — senj. Edis Sabas, mergaitės t.n. Gailė Eidukaitė. Prie šių studijų dienų daug prisidėjo fil. Kestutis Ječius, Akademinių skautų sąjūdžio valdybos pirmininkas. Prie jų suorganizavimo ir programos paruošimo labiausiai pasidarbo fil. Antanas Rauchas ir jo žmona.

Stovyklos dienotvarkė buvo tikrai skautiška: su vėlavos pakėlimu rytą ir nuleidimu vakare, su raportais vadovams. Stovyklautojų tarpe buvo ir Vyriausias skautininkas fil. Kazys Matonis ir Vyr. skautininkė t.n. Stefa Gedgaugienė. Buvo maudymosi laikas ir abu vakarus lauzas. Juos puikiai pravedė lauzavėdys fil. Vladas Žukauskas. Nebūtų jie akademikai, jei neturėtų akademinio lygio paskaitų, kaip fil. J. Dainauskas „Lietuvos krikšto įtaka šių dienų tautiniam sąmoningumui“; dr. kun. K. Trimako „PL Bendruomenės anketos duomenys ir jų išvados draugi-“

iniam gyvenimui“ (trūkumas 30-45 metų amžiaus kartos liet. draugijoje ir gyvenime; jų įtraukimo problemos). Rita Udrienė skaitė paskaitą apie vaikų auklėjimą lietuviškoje dvasioje toliau gyvenant nuo lietuviškų centrų. Įdomu, kad šių metų savaitgalyje pats didžiausias studentų skautų skaičius: 32 sesės ir 17 brolių junjorų ir senjorų. Tokiu gausiu jų dalyvavimu labai apsidžiaugė ASS pirmininkas fil. K. Ječius. Skautų filisterių, t.y. universitetus baigusių skautų, buvo arti 20. Tačiau jie visur vadovavo. Turbūt dėl to kai kuriuose renginiuose mažokai tedalyvavo studentų skautų, čiu.

Savaitgalio kapelionas kun. Petras Daugintis, S.J. atlaikė jiems Mišias penktadienio vakarą ir sekmadienio rytą. Jis aukėjo šv. Mišias paežeryje tuo pat metu stovyklavusiems Detroito vilkiškams ir paukštytėms.

P.D.

Linksmi nusiteikę akademikai šių metų ASS studijų dienos Dainavoje. Iš k.: Dana Didžbalytė, Andrius Dapkus, Lina Didžbalytė ir Renata Variakiovtė.

„PILĖNŲ“ TUNTO IŠSKYLA

Spalio 11-12 dienomis įvyks „Pilėnų“ tunto tradicinė išskykla į Allegheny National Forest (netoli Warren, Pennsylvania). Išskyloje gali dalyvauti skautai nuo 13 metų amžiaus. Išskylos mokestis 10 dol. turi būti sumokėtas iki trečiadienio, spalio 8 dienos. Išskylos dalyviai turi turėti gerą kuprinę ir miegmaišį. Informacijas teikia vietnų vadovai.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI Chicagoje

Rugsėjo 27 d. — Filisterių skautų sąjungos Chicago skyriaus pobūvis Jaunimo centre.

Rugsėjo 28 d. — Chicago skautų ir skaučių sporto šventė-gegužinė Ateitininkų namuose Lemonte.

Spalio 5 d., — „Nerijos“ tunto sueiga Jaunimo centro maž. salėje.

Spalio 10 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio iškilminga sueiga Tautiniuose namuose.

Spalio 17 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio metinė šventė Lietuvių Tautiniuose namuose.

Spalio 18 d. — „Puota jūros dugne“ Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia jūrų skautininkų-kių „Grandis“.

Spalio 19 d. — „Lituanicos“ tunto sueiga Jaun. centro didž. salėje.

Spalio 26 d. — S. Kyman-taitės Čiurionienės 100 metų gimimo sukakties minėjimas. Ruošia Chicago skaučių tuntu.

Lapkričio 16 d. — Tautarama Jaunimo centre.

Gruodžio 14 d. — Visų Chicago tuntu kalėdinė sueiga Jaunimo centre.

Sausio 25 d. Iškilminga jūrų skautų ir skaučių Klaipėdos dienos sueiga Jaun. centro maž. salėje.

Kovo 8 d. — Kaziuko mugė.

Kovo 22 d. — „Lituanicos“ tunto sueiga.

Gegužės 3 d. — „Nerijos“ tunto iškilminga sueiga Jaunimo centro maž. salėje.

Clevelande

Spalio 5 d. Rodom darom.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00. foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristatymas gavus prašymą.

Spalio 11-12 d. Vyresnių skautų išskykla — Allegheny Natl. Forest.

Gruodžio 15 d. Bendra „Neringos“ ir „Pilėnų“ tuntu kalėdinė sueiga.

Gruodžio 21 d. Skautų vyčių / vyr. skaučių Kūcios. Gruodžio 27-28 d. Žiemos savaitgalinė išskykla.

Vasario 28 d. „Pilėnų“ tuntu Blynų balius. Kovo 29 d. Kaziuko mugė. Balandžio 19 d. Sv. Jurgio iškilminga sueiga.

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tomasono ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tomasono ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ligų plaučių ligos
2036 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0222

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772
DR. PETRAS ŽUOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

NAUJAS HOLOCAUST

Juo toliau, tuo labiau įsimažina veikimas Specialiosios tyrimų tarnybos (OSI) tyrimai, sutrumpintai vadinamos OSI. Jeigu tai būtų, laikantis teisingų nuostatų, ieškojimas kaltininkų, kurie padarė kriminalinius nusikaltimus prieš žmonių gyvybę ar laisvę, tai ir būtų jų nubaudimas, būtų suprantama, nors po tu įvykių ir būtų praėję ketvirta dešimtmečių. Tačiau dabar, visiškai teisme neįrodžius, kad persekiojamas žmogus tikrai papildė nusikaltimą, o tik nustatė, kad jis nepasakė tiesos įvažiuodamas į šį kraštą, minėta įstaiga stengiasi tokius žmones ištremiti į Sovietų Sąjungą.

Tai labai žiaurus, nežmoniškas, nepateisinamas kelias. Visų pirma, savo byloje OSI įstaiga panaudoja nepatikimus, neleistinus įrodymus, kuriuos pateikia sovietinė KGB. Tokios taktikos klaidingumą labai išryškino atsitikimas su amerikiečių laikraštiniu Maskvoje — Nicholas Daniloff. Ir spaudoje buvo minėta, ir JAV valdinės įstaigos skelbia, kad jis nebuvo šnipas, o tik įvyko KGB surežisuotas dokumentų padavimas, kad jį būtų galima areštuoti ir paskiau išmėninti į sovietinį šnipą Zacharov. JAV atstovų rūmai, prezidentas Reaganas, valstybės sekretorius Shultzas paskelbė, kad tas amerikietis nebuvo šnipas. Šios institucijos žino, ar bent gali lengvai patikrinti žvalgybos centre, kas yra Amerikos šnipas. Ir jeigu jos skelbia, kad tai laikraštiniškai areštas buvo KGB surežisuotas, tai taip ir yra.

Tai labai ryškus įrodymas, kaip falsifikuoja, meluoja pagal tai, kaip galima geriau Maskvai pasitarnauti. Tai ryškus įrodymas, kad amerikiečių įstaigos, kaip OSI, negali naudotis KGB parūpinamais liudijimais, ar jie būtų vienokie, ar kitokie. Tiesiog gėda, kad demokratinės Amerikos įstaigos palaiko ryšį su tokia pačia sukta institucija, kaip naciai, duodamos KGB balsą Amerikos teismuose. Nei KGB, nei apskritai Maskvai nerūpi suieškoti ir nubausti tikruosius karo nusikaltėlius. Jie juk nenubaudė nė vieno savo komunistinių paėgūnų, kurie suplanuoti bažu išnaikinti milijonus ukrainiečių, kurie be teismo ir be kaltės mirčiai išvežė milijonus tremtinių iš okupuotų kraštų, kurie žudė nekaltus žmones Rėnių miškelyje, Prėvienėškėse, Čėrnėvėje ir kitur. Dabar KGB ir Maskva tesusirūpinusi apjuodinti, sunaikinti kuo daugiau tų Pabaltijo valstybių, Ukrainos žmonių, kurie pažėsta sovietinę okupaciją ir kurie gali apie tai pasaujį painformuoti. Todėl kai OSI plečia savo bendradarbiavimą su KGB, tai veliasi į tuos pačius nusikaltimus, kokius vykdė naciai ir komunistai.

Išvada aiški — OSI negali bendradarbiauti su KGB ir taip pat negali reikalauti Amerikos piliecius, kuriems tokio bendradarbiavimo su KGB dėka atimama šio krašto pilietėybė, tremti į Sovietų Sąjungą. Juk visiems žinoma, kad Sovietų Sąjungą, vykdydama tokius pat nusikaltimus, kaip naciai, vykdė juos net tarpautiniu mastu, ką rodo ne tik daugybės nepriklausomų kraštų užgrobtumas, bet ir dabartinis Maskvos vedamas grobuoniškas karas Afganistane.

Tą įrodo ir naujieji Maskvos nuostatai. Spaudoje skaitėme, kad nuo 1986 metų liepos 1 d. Sovietų Sąjungoje įsigalėjo daug žiauresni bau-

džiamosios teisės nuostatai. „Tėviskės žėburiai“ nr. 36 pranešė: „Izvestija“ paskelbė atitinkamus aukščiausiojo teismo nutarimus. Pakeitimai liečia paragrafus, susijusius su „ypatingais nusikaltimais“. Prie jų priklauso ir vadinamoji „antisovietinė agitacija ir propaganda“. Už ją yra nuteisti dauguma kovotojų už žmonių teises net iki 15 metų kalėti. Pagal naują įstatymą bausmė yra padidinama iki 20 metų kalėjimo. Mirties bausmė palikta baudžiamajame kodekse ir jos pritaikymas praplėstas: laisvės atėmimo bausmės nuo 10 iki 15 metų ir daugiau gali būti pakeistos mirties bausme. Tuo būdu „antisovietinė agitacija ir propaganda“, patenka į šios bausmės rėmus“.

Toliau pranešama, kad „Literaturnaja Gazeta“ korespondentas Arkadijus Vaksbergas sumini apie „telefoninę teisę“, kada Sovietijoje kai kuriems teisėjams įtakingo asmens telefoninis žodis yra svarbesnis už įstatymus. Tas pats korespondentas mini apie teisėjo Terebilovo prastarimą, kad negalima pasitikėti įrodymais, gautais tardymo metu, iš ko daroma išvada, kad KGB vartoja kankinimo metodus, kurie priverčia prisipažinti net ir prie nepildytų nusikaltimų.

Taigi — sovietinė sistema žiauri, kruvina ir JAV piliečių, kuriems atimama pilietėybė, trėmimas į Sovietų Sąjungą būtų naujas genocidas, naujas holocaust. To neturėtų norėti nė OSI įstaigos pareigūnai, kurie skelbia, kad jų pastangos yra užkirsti kelią tokiems holocaust, kokie buvo nacių laikais. Betgi trėmimas į Sovietų Sąjungą būtų velnio varymas per Belzebubą, būtų tik tęsimas tos pačios naciškos holocaust, tik dabar vykdomas stipriai įsijungiant laisvosios Amerikos teisei įstaigai — OSI, kuri nori pradėti brukti buvusius Amerikos piliecius žudymams komunistų darbo vergų lageriuose ar kitokio būdo egzėkucijose. Kas galėjo manyti, kad amerikiečių įstaiga, bendradarbiaudama su ankstyvesniais nacių sėbrais: Maskva ir jos agentūra KGB, pradės naują holocaust, vėl nukreiptą prieš lietuvius, estus, latvius, ukrainiecius, būtent tuos, kuriuos taip skaudžiai yra palietę ir nacių, ir komunistų holocaust. Naciai žudė ne vien žydus. Nuo jų rankų ir jų koncentracijos lageriuose žuvo taip pat gausus skaičius ir liėuvių, latvių, estų, net ir ukrainiečių. Naujo holocaust sovietiniuose lageriuose nebėreikia, o juo nusikaltus OSI jeigu verstų deportuoti į Sovietų Sąjungą tu tautybių žmones, kuriais daugiausia dėl to skundžiasi KGB, kad jie per daug žino apie komunistų vykdytą žmogaus teisių laužymą ir jų kruvinus žiaurumus.

Iš Lietuvos grėžusieji turistai parveža liūdnas žinias, kaip Lietuvos atsarginiai yra vėl šaukiami į kariuomenę ir siunčiami į pavojingus valymų Čėrnobilio srityse, užkrėstose atominės eksplozijos. Visiems žinoma, kad Lietuvos, Estijos, Latvijos vyrų, paimtų į sovietinę kariuomenę, yra išsiųstų į grubuonišką karą Afganistane. Tai nauja Maskvos holocaust rūšis — okupuotų kraštų žmones siųsti naikinimui į kraštus, kurių laisvę stengiamasi užgniauži tankais ir patrankomis. Gėda, kad OSI susideda su kruvina Maskvos KGB institucija ir naujais trėmimais nori vykdyti naują holocaust.

Juoz. Pr.

AR GORBAČIOVAS KONTROLIUOJA KGB?

Spėliojama, kad KGB viršūnės nesančios linkusios leisti per daug glaudų bendradarbiavimą tarp JAV — Sov. S-gos

Patogiai sostinėje įsikūrusios kagebistų pasiekė nemaloniai sukrečianti žinia: vienoje New Yorko požeminio geležinkelio stotyje FBI valdininkai suėmė KGB bendradarbi Gennadi Zacharovą, priskirtą prie JT mokslinės sekcijos. Areštas įvyko kaip tik tuo lemtingu momentu, kai drg. G. Zacharovas mėgino „nusipirkti“ slaptus dokumentus iš rodos, patikimo juoduko — studento, Ghanos piliečio, dirbančio vienoje slaptos technikos įmonėje New Yorke, Queens miesto dalyje. (Ghana — Afrikos valstybė vakariniame Afrikos kontinente dalyje. Sostinė — Accra — aut.). Ir visa bėda, kad G. Zacharovas neturėjo diplomatinio statuso. Maskvai pranešta, kad jis (G.Z.) laikomas kalėjime be užsienio ir po 10-ties dienų teisėjas nuspręšęs ką toliau teks su sumtuojų daryti.

Sekančios dienos vakarinių žinių laidoje, kurias stebėjo ir video juostoje užrašė sovietiniai KGB pareigūnai New Yorke, buvo aiškiai matoma, kaip drg. G. Zacharovui besigremiant su FBI pareigūnais, draugas „mokslininkas iš JT“ susipažino su FBI pareigūnų geležinėmis rankomis ir buvo sukaustytas!

TV reporteriai, lyg su kokiu pasigardžiuoju visuomenei pranešė, kad „Zacharovui už šnipinėjimą Amerikoje grėšė kalėjimo bausmė ligi gyvos galvos“... Tučiuojau buvo užalarmuotas štabas Maskvoje. Atsakin-

BS. AS.

gajam viršininkui sužinojus apie G. Zacharovą suėmimą „plaukai pėstu atsistojo“. Kas įvyks, kai G.Z., FBI-CIA pažadų svilvotas, pradės „dai nuoti“...

Surasti „atpirkimo ožį“

KGB vadas trumpai supažindino susirinkusius su nemalonia bėkle, klausdamas, kuris iš čia esančių galėtų pasiūlyti tinkamą sprendimą — tokį, kuris išlaisvintų G. Zacharovą kuo greičiausiai iš JAV kalėjimo.

Maskvoje akredituotų JAV žurnalistų sekimo viršininkas siūlė, kad gal geriausia būtų suimti kurį nors Amerikos žurnalistą, susitinkantį su sovietiniais ir piliečiais ir apkaltinti tokį „įsivėlusį šnipinėjimo veiklą“. Tačiau, kyla klausimas: kurį žurnalistą? G.I. daugelis jų atlieka savo pareigas išversdami iš rusų į anglų kalbą oficialius TASSo komunikatus bei naudodamiesi žinių agentūros „Novosti“ žiniomis ir komunikatais.

Po ilgų svarstymų posėdžiausieji prieš vieningos išvados, kad tinkamiausiu atpirkimo ožiu bus „US News and World Report“ Maskvos korespondentas ir to biuro vedėjas 52-tis Nicholas Daniloff. Jis jau ruošiasi netrukus grįžti į Ameriką, nes ir jo pakaitalas Jeff Trimble jau yra atvykęs į Maskvą. Tačiau kaip galima apkaltinti nieku

dėtą šnipinėjimu, kada jis švarus, lyg šaltinio vanduo? Neuzmirština, kad išradin-gieji kagebistai yra talentingi ištraukti iš rankovės triušį, kai joje nei blusos siūlėse nerastė...

N. Daniloffo atvejis suinteresuotiems buvo smulkiai žinomas, nes Daniloffas Maskvoje išlaviravo virš penkerių metų. Jis puikiai kalba rusiškai, kilęs iš carinės Rusijos pabėgėlių šeimos, gimęs Paryžiuje ir ten baigęs aukštuosius mokslus. Būdamas Maskvoje jis užmezgė keliolika kontaktų ir vieną, net su mokytoju gyvenančiu Frunze, Kirgizijos respublikoje. Tiesa, prieš dvejus metus kagebistams nepavyko užverbuoti vieną senyva, ligo-nį žydą, norėjusį išvykti į Izraelį, bet atsisakiusį būti KGB masalu, kad Daniloffas būtų „įtrauktas į špionažo tinklą“. KGB generolai kombi-navo, kad suimta su „šnipinėjimo medžiaga N. Daniloffą bus galima užverbuoti, 'apsukti' ir grąžinti į JAV, kur jis galėtų sėkmingai darbuotis komunizmo labui“.

Daniloffo areštas

KGB plk. Ivanas Bezdušnij, kurio žinioje buvo JAV akredituotų Maskvoje gyvenančių žurnalistų sekimas, žinojo, kad Daniloffas susitinka su mokytoju Miša Predatek-vadze, iš Frunze, Kirgizijos respublikos sostinės. Jam belie-tu tik menkintis uždavinys, konservuotas tokiam „bėdos

atvejui“, tinkamai „paruošti Mišą“, kad jis vykdytų visus KGB įsakymus. Teko skubėti, nes Daniloffas jau buvo pasirusęs lagaminus ir kiekvienu momentu galėjo išvykti, nes biurą jau buvo perdavęs svo pavadootojui.

Į Maskvą skubiai atvykęs Miša gavo instrukcijas ką atlikti, kad ši svarbi KGB operacija įvyktų be priekaištų. Įsakymas buvo vykdomas. Miša telefonu pasiskyrė „pasimatymą su Daniloffu, su kuriuo protarpiais susitikdavo jau nuo 1981 m., kai tik Daniloffas atvykdavo į Sovietų Sąjungą“. Telefoninio pasikalbėjimo metu Miša nepanaudojo sutarto pavojaus signalo.

Pasimatymas numatytas Maskvos užmies-tyje, taip vadinamose Lenino kalvose. Tai turėjo būti draugiškas atsisveikinimas. Šia proga Daniloffas pasiėmė dvi rašytojo Stephen King kny-gas, skirtas kaip dovanas Mišai. Iš Mišos jam buvo pažadėta senų laikraščių iškarpos iš Kirgizijos gyvenimo (sovietinė respublika pietrytinėje Azijos dalyje, at sienos su Raudonąja Kinija — aut.).

Pasimatymas įvyko kaip sutarta ir jėdu atsisakė kaip geri draugai. N. Daniloffas nenuėjau, kad jis susitiko su KGB išdaviku... Dar neprae-jo 15-ka minučių po juo-vejų atsisakymo, kai aštuoni burliškai-kagebistai griebė Daniloffą lyg kokį žmogūdį ir jį sukaustė nuvežė į Lefertovo kalėjimą Maskvos priemies-tyje, rytinėje miesto dalyje.

Rugpjūčio 30 d. 15.30 po pietų Maskvos laiku Daniloffas išsišaukė telefonu savo žmoną Ruth ir jai pranešė, kad jis areštuotas. Šio trumpo pasikalbėjimo metu jis savo žmonai pabrėžė, kad „KGB jį verčia prisipažinti, kad jis esąs JAV šnipas“.

Pastangos išgelbėti

Jo žmonai buvo leista su vyru pasimatyti, bet šešiolik-metis sūnus nebuvo prie tėvo pileistas. Žurnalistas savo žmonai atvirai pareiškė, kad „jis savo areštą tampriai riša su sovietų šnipo Gennadij Zacharovo suėmimu New Yorke. Jis areštuotas kaip įkai-tanti savo bendradarbi iš New Yorko kalėjimo“.

Rašant šį straipsnį jau buvo žinoma, kad Daniloffas yra apkaltintas šnipinėjimu ir kaip JAV agentas neturės teisės pasimatyti, nei su advokatu, nei su kitais artimaisiais. Priešteišminis areštas ir tardymai gali tęstis iki devy-nių mėnesių, taip skelbė žinių agentūros rugsėjo 8 d. ryte. Pastarosios savaitės bėgyje, sovietinei diktatūrai palan-

kios žinių tarnybos skelbė, kad „JAV vyriausybė pasirengusi iškeisti G. Zacharovą į N. Daniloffą“.

Į Maskvą taip pat buvo nu-vykęs savitraščio savinin-kas-leidėjas Zuckerman. Tačiau jis ten nieko nelaimėjo ir po kelių dienų grįžęs į New Yorką žurnalistams pareiškė, kad „jokio kalinių pasikei-timo nenumatoma, nes sutik-us su tokiu keitimus teks prisipažinti, kad Daniloffas tikrai buvo JAV agentas. Jis kuriuo protarpiais susitikdavo jau nuo 1981 m., kai tik Dani-loffas atvykdavo į Sovietų Sąjungą“.

G. Schultz kaltina...

JAV Valstybės sekretorių jau labai sunku išvesti iš lygs-varos ir iš kantrybės. „Nors jam ir baslius ant galvos taš-tumei, bet jis sau šypsoi ir kalba tik tai, ką jam diktuoja to meto JAV interesai“, komentavo jo artimi bendradarbiai.

Ir tikrai! G. Schultzui prirei-ktė net savaitės laiko, kad jis viešai pareiškų savo nuo-nomę apie N. Daniloffo areštą Maskvoje. Ir ši proga visiems buvo išdėmėta: Valstybės sekretorius buvo pakviestas į savo Alma Mater pasakyti kalbą, kai Harvardo universi-tetas šventė savo 350-ji jubi-liejų. G. Schultz grėičiausiai atmetė (IX.5.) bet kokias kombinacijas N. Daniloffą iškeisti į G. Zacharovą, laikoma be jokio užstato viename New Yorko kalėjime. „Žur-nalisto Nick Daniloff areštas yra smurtas, parodąs tos visuomenės juodąją pusę, kuri pasirengusi grobti įkaitus, kad tik pasiekia politinį tikslą. Tai yra ciniška KGB veiklos išraiška, nes N. Daniloffas yra nekaltas. Sovietų vadovybei tektų vadovautis sveiku protu ir kuo greičiau paleisti sumi-tąjį nekaltą asmenį, kaip to reikalauja pagarba žmogui“, kalbėjo G. Schultz, nutolęs nuo jam parašyto teksto.

Po ilgo laikotarpio Valsty-bės sekretorius mėgino pasakyti tiesą, nesukdamas ją į vatą, jo vedama detente ir appeasement politikos kriti-kai nuslopinti. Kaip žinoma JAV kraštutiniai dešinieji reikalauja, kad „George must go!“ Tad gal priešrinkiminė-je kovoje Geroge ryžosi viešai tarti žodį prieš KGB sauales. Niekas nežino, kokios kovos vyksta tarpe „vanagų“ ir „pusvanagių“ kai Kremluje posėdžiauja blogio imperijos vairuotojai. O, kad tokios prisės pasimatyti, nei su advokatu, nei su kitais artimaisiais. Priešteišminis areštas ir tardymai gali tęstis iki devy-nių mėnesių, taip skelbė žinių agentūros rugsėjo 8 d. ryte. Pastarosios savaitės bėgyje, sovietinei diktatūrai palan-

(Nukelta į 4 psl.)

Clevelande surengtoje vakaroneje — susipažinime su Lietuvos generaliniu konsulu Vaclavu Kleiza malda prieš vakariėnų kalba Dievo Motinos parapijos klebonas kun. G. Kijauskas. Prie stalo iš k.: Milda Lenkauskienė, Vaclovas Kleiza, Asta Kleizienė ir dr. E. Lenkauskas. Nuotr. V. Bacevičiaus

FLORIDOJE DAIRANTIS

ANDRIUS MIRONAS

Ypač svarbu žinoti automobilistams, jog balandžio-gegužės ir rugsėjo-spalio mėnesiais ore skraido juodos muselės, sukibusios po dvi. Užsimušdamos į važiuojančių automobilių priekį jos ištyška ir nepaprastai prilimpa prie stiklo arba automobilio dažyto paviršiaus. Labai sunku jų lavonus nuvalyti. Šie vadinamieji „Lovebugs“ gali apgadinti naujų automobilių paviršių, todėl patartina minėtai laikotarpiams ant automobilių priekio uždėti tankius tinklus. Arba pasiskirti važiuoti tik anksti rytais ir vėliau vakarais, kada šie vabzdžiai nebeskraido.

Kaip ir visur Amerikoje, valstybės laikosi nustatytų valstybinių švenčių, kurios skiriasi nuo kanadie-tiškų. Floridoje pripažintos šios šventės: sausio 1 diena, Gen. Lee gimtadienis sausio 3 d. (pirmad.), Washingtono gimtad. vasario trečią pirdad., Didysis Penktadienis, Konfederatų kapų puošimo diena, bal. 26 d., JAV Kapų puošimo diena, paskutinis gegužės sekmad., Jefferson Davis gimtadienis, birž. pirmą pirdad., JAV Nepriklausomybės diena liepos 4 d., Ūkininkų diena, spalio antrą pirdad., Veteranų diena, lapkr. 11 d., Rinkimų diena, Padėkos diena ir Kalėdos. Bankai ir mokyklos neveikia tomis šventėmis, bet prekybos atidarytos.

Laiko praleidimas

Oro sąlygos, vandenys ir visais metų laikais šilima sudaro laiko praleidimą malonių ir savotiškų gyvenimo būdu. Pradedant kietomis lenktynėmis ir baigiant smaguriavimu pajūriuose laisvalaikiai įvairuoja kiekvienam malonumui ir skoniui. Išlepintų pojičių asmenys seka laivelių regatas arba polo rungtynes, kiti gali pakeliauti pėsčiomis centrinės Floridos aukštumomis. Beveik kiekvienas miestas čia turi mažiausiai vieną parką, dažnai su ežerėliu, golfo laukus arba bent pasivaikščiojimo vietas, piknikavimo vietas, teniso ar ripkos (shuffleboard) stumdymo aikštelės, plaukiojimo baseinus, laivelių priplaukas, o kartais ir visiškai nieko. Lengvai pasiekiami gamta yra charakteringa Floridos žymė.

Vandens sportas daugiausia paviljoja žmones. Vandenyne ir Meksikos įlankos vandenys, tūkstančio pavadinimų ežerų ir šimtai tūkstančių mylių upių bei kanalų vagos teikia visokių rūšių žūklei plačią dirvą. Laivelių priplaukas bei miesto uostai Miami Beach, Miami, Fort Lauderdale, Tampa, St. Petersburg ir Clearwater miestuose duoda progą visu tuo naudotis. Daugybė lagūnų, įlankų, sąsiaurių pagal vėlavą Floridos pajūrio liniją ir apie Florida Keys, taip pat St. Johns upę lenktyniauja su vidaus ežerų ir upių malonumais. Kai kurios vietovės, kaip Fort Jefferson ir Biscayne National Monument galimos pasiekti tik vandens keliu.

Baidarėmis irstyti mėgėjai ras progą 35-se upė-se. Ypač populiarios šio sporto vietos yra Alafia upė, pietryčius nuo Tampos ir Ichetucknee Springs prie Fort White. Galima gauti išsinuomoti visus reikalingiausius įrankius ir aprangą, kaip vandens čiuožimo arba nėrimo aprangas bei patarimus ir instrukcijas. Narams geriausias laikas nuo gegužės iki

spalio mėnesio pajūrio vandenys, o vidaus vandenys žiemos mėnesiais. Jojikai ant bangų (surfers) labiau mėgsta Atlanto pajūrį, kur biamis aukštesnės. Populiariausias rajonas — nuo Miami Beach iki Cocoa Beach. Pajūrio paplūdimiai visur daugiausia platus, ypatinai 23 mylių ilgio paplūdimys Daytona Beach pajūryje — nuo jėjimo Ormond Beach mieste iki Ponce de Leon sąsiaurio. Meksikos įlankos pajūrys turi ypatingą žymę — kriauklių rinkimą. Labai daug kriauklių įlanka išmeta Saniel ir Captiva salose.

Sūrių vandenų žūklavimas duoda progos parsinešti namo kitokios rūšies laimikį. Apie 600 įvairių rūšių žuvų galima pagauti pakrantėse, o upėse bei ežeruose žvejai sugauna rekordiniai stambių žuvų. Yra kelių rūšių žvejojimų: toli jūroj, tinklais, nuo tiltų ar stulpų, upėse ir ežeruose. Atlanto vandenynė tolimo plaukimo žūklavimas yra laikomas aukščiausiu žūklavimo sportu. Čia pagaunama marlinų, makrelių, jūros forelių, delfinų, pompano ir raudonojo snaperio žuvis.

Įdomesni metiniai įvykiai

Floridos kalendoriniai metai labai gausūs įvairiais įvykiais. Čia pateikiu senesnio amžiaus lietuviams priemamesnius ir kultūrinius įvykius, praleisdamas amerikietiškojo futbolo ir beisbolo rungtynes bei pirmenybes, nes tokio sporto mėgėjai greičiausiai patys randa progų ir šaltinių sužinoti iš anksto apie jiems rūpimus įvykius. Sausio mėnuo: Graikų Epiphany Day (Apsireiškimo arba Trijų Karalių diena), Tarpon Springs. Kamelijų paroda Pensacola mėnesio viduryje. Senų ir antikinių automobilių paroda Daytona Beach, vidury mėnesio. Skotų kalniečių žaidimai Orlando, mėnesio vidury. (Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

MONTREALIO „PAVASARIS“ SO. BOSTONE

Rugsėjo 13 d. Montrealio „Pavasaris“ dalyvavo Tautos šventės minėjime So. Bostono Lietuvių Piliiečių klubo saleje. Pirmoje dalyje kalbėjo Vytautas Rastonis, antrąją — 14-kos mergaičių vienetas, vadovaujamas estės Ingrid Tark ir Jeff Fisher pianinu palydint, atliko 12 dainų ir porą eilėraščių. Šias mergaites prieš metus subūrė Jadvyga Baltuonienė, kuri dabar yra jų administratorė ir lietuviško žodžio prižiūrėtoja; ji mergaitėms skaito dainas, taiso jų tarimą. Esame pripratę matyti vyresnius choristus, o dabar išvydome jaunas mergaites, gimnazistes ir studentes, gražiais lietuviškais tautiniais drabužiais pasipuošusias pirmoje dalyje, o antroje — mėlynom suknelėm, papuoštom lietuviškomis juostomis ir gintarais. Choras yra gerose rankose, nes dirigentė turi daug kantrybės su jom dirbdama. Baisai jau neblogo išlyginti, dirigentė dirguoja be gaidų, kas reiškia, kad ji pati daug dirba. Dirigentė yra baigusi McGill universitetą magistro laipsniu.

Vienetas turėjo didelį pasisekimą, ypač jaunimo tarpe. Patartina šį vieneta kviesti, daugiausiai kaip pavyzdį, ką gali padaryti mūsų jaunimas, ypač pritraukti jį prie lietuviškos dainos, nuo kurios jis yra atraptes. Sėkmės „Pavasariui“, linkiu dirbti ir neprarasti ūpo dainuoti mūsų liaudies ir originalias lietuviškas dainas. Vieneto narės buvo apdovanotos gėlemis.

Elena Vasyliūnienė

„APYLINKĖS LAPAI“ NR. 2

Jau pasirodė lietuvių ir anglų kalba Bostono ir apylinkių lietuvių periodinio žiniaraščio „Apylinkės lapai“ antras numeris. Kaip jau esame rašę, tai mašinėle rašomas vietos žiniaraštis, kuris turėtų išeiti kas mėnuo, jei visuomenėje pasirodys reikalingas susidomėjimas juo, kurio konkretus įrodymas — prenumeratorių skaičius. Jei tokio susidomėjimo nebus susilaukta, tai spalio mėnesį numatytas žiniaraščio numeris bus paskutinis. Redakcija savo pasisakyme nurodo, kad ligi šiol susilaukta tik 8% prenumeratorių skaičiaus, kuris būtinas žiniaraščio išsilaikymui finansškai. Kad šis numeris nebūtų priešpaskutinis, tikimasi, kad reikalai po vasaros atostogų pagerės.

Naujai išėjusiam numerijje daug vietos skiriama Bostono aukštesniosios liuanistinės mokyklos reikalams. Šia

AR GORBAČIOVAS KONTROLIUOJA?

(Atkelta iš 3 psl.)

toks išdizniai gudrus, kad net Anglijos min. pirmininkė Margaret Thatcher buvo joo susižavėjusi, ar bent taip vaidino prieš TV kameras.

Visi žinių komentatoriai jame matė „naują“ Sovietų Sąjungos ūkinį reformatorių, siekiantį krašte reformų. Ir štai New Yorke suimamas sovietinis šnipas ir KGB, gal visiškai nežiūrėdami į pasekas, areštuoja N. Daniloffą. Ruošiasi teisti kaip JAV šnipą. Žinoma, tokioje pasaulinėje nuotaukoje „viršūnės neatėja, bet tolėja“. Atrodytu, kad Kremliui dar tebediktuoja stalinistai. O, su jais nei atoslūgis, nei atsilimas nelauktinas.

tema rašo mokyklos direktorė Daiva Matulionytė de Sa Pereira, Aidas Kupčinskas ir Antanas Gustaitis, kuris šil-tai prisimena mirusią tos mokyklos ilgametę mokytoją Pauliną Kalvaitienę. Įdomias ir aktualias mintis mokyklos reikalui kelia Aidas Kupčinskas.

Daug padėsinimo žiniaraščiui reiškia skaitytojai (St. Santvaras, Elžb. Ribokienė, Jurgis Jašinskas ir Petras Viščinis), bet žiniaraščio ateitis atsiremia ne į padėsinimus, o į naujus prenumeratorius. Žiniaraštis įrodė, kad jis turi sumanių ir atsidedusių vadovų, bet trūksta visuomenės paramos prenumeratoriams. „Apylinkės lapų“ prenumerata — 11 dol. metams. Prenumerata ir aukos siunčiamos: „Apylinkės lapai“, P.O. Box 1081, Wrentham, MA. 02093.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

LB-nės Bostono apylinkės rengtas Tautos šventės minėjimas įvyko rugsėjo 13 d. 7 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos saleje. Jį pradėjo apylinkės pirmininkas Brutenis Veitas, programai vadovavo Gintaras Čepas, malda sukalbėjo klebonas kun. Albertas Kontautas. Lietuvos himną sugiedojo visi minėjimo dalyviai. Pagrindinę kalbą pasakė Vytautas Rastonis iš Cape Codo, o meninę programą atliko mergaičių choras „Pavasaris“ iš Montrealio, Kanados. Po programos buvo šokių muzika ir pasilinksminimas. Minėjimo laiko pasirinkimu ir jo programos sudarymu siekta sudominti ir sutraukti jaunimą bei vidurinią kartą. Minėjime dalyvavo arti 200 Bostono ir apylinkių lietuviai, kurių tarpe buvo daugiau jaunimo ir vidurinio amžiaus, negu kituose lietuvių renginiuose, bet ne tiek, kiek tikėtasi ir laukta. Šia prasme jis toli gražu nepilnas, o Kaziuko mugei, kuri sutraukia daugiausia jaunosios ir vidurinio amžiaus kartos atstovų.

SO. BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ D-JA

So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-ja yra vietos lietuviškosios veiklos centras. Bet dėl draugijos pirmo aukšto baro uždarymo dabar draugija atsiderė kryžkeleje. Namų išlaidų ir pajamos — labai ribotos, nes dabar klubas veikia tik šeštadieniais ir sekmdieniais užkandinės patalpoje, kuriose Jonas Stankus gamina įvairius lietuviškus valgius. Siekiant sutelkti lėšas, reikalingas draugijos būtinoms išlaidoms padengti, spalio 12 d. rengiamas vad. „Šurum-burum“ ir vykdomas piniginis vajuš, kurio dalyvams numatytos vertingos dovanos. Tuo reikalu visiems nariams išsuntinėtas žiniaraštis su vajuš laimėjimų lapeliais, prašant juos išplatinti. Šiai akcijai jau-

Prieš pastrodymą muz. Fausto Strolisio paaiškinimų klausosi Dariaus Girėno mokyklos dainininkų būrelis. Nuotr. G. Plačo

Skautai (liuanistinių mokyklų mokytojai ir svečiai) atnaujina pažintinį šiu metų mokytojų savaitę Dainavoje. Iš k. Danutė Eidukienė, V. Jonaitis, J. Moziliauskienė, L. Eimantas, R. Kučienė, I. Smiėliauskienė, R. Jautokienė, kun. P. Daugintis, G. Eidukaitė, L. Ruginienė, V. Kučas ir V. Brazaitytė. Nuotr. V. Jautoko

čiamas visuotinis pritarimas, bet reiškiamas nusistėbėjimas, kad „Newsletter“ nariams parašytas jau vien anglų kalba.

ISVYKO I VASARIO 16 GIMNAZIJA

Nida Veitaitė, 14 metų Rėdos ir Romualdo Veitų duktė, iš Miltono išvyko mokyti į Vasario 16-sios gimnaziją Vakarų Vokietijoje. Ją palydėjusi, motina Rėda Vaitienė grįžo su geriausiais išpūdžiais iš tos gimnazijos, kuri rugsėjo pradžioje pradėjo naujus mokslo metus su 84-riais mokiniais. Jų tarpe yra 8-ni mokiniai iš Pietų Amerikos, 10 mokinių iš Chicago ir t.t. Nida Veitaitė yra pirmoji toje gimnazijoje iš Bostono ir apylinkės lietuvių. Iš Worcesterio juoje mokosi bene du ar trys mokiniai, kilę iš mišrių šeimų.

SUPAZINDINIMAS SU NAUJA KNYGA

Rugsėjo 28 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos antro aukšto saleje įvyks supazindinimas su Jono Vizbaro-Sūduvo naujai išleistu romanu „Kur bėga Šešupė“. Supazindinimą rengia Elenos Vasyliūnienės vadovaujamas Moterų federacijos Bostono klubas, bendradarbiaudamas su Tautinės sąjungos Bostono skyriumi ir LKVS-gos Ramovės Bostono skyriumi. Supazindinime apie knygos vaizduojamo laikotarpio socialines sąlygas kalbės Elena Vasyliūnienė, o knyga literatūrinio požiūriu vertins Stasys Liepas. Ištraukas iš knygos skaitys aktorai Aleksandra Gustaitienė ir Jurgis Jašinskas.

„LAISVĖS VARPO“ VAJUS IR KONCERTAS

Kas ir kiek domisi „Laisvės Varpo“ atliekamą darbu (sekmadienines radijo programas lietuvių ir anglų kalba, specialios programos anglų kalba įvairioms amerikiečių radijo stotims Vasario 16 ir Tragiškųjų birželio įvykių proga, ruošiami kultūriniai renginiai), aiškiai parodo vyk-

ŽĄSIS SARGYBOJE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

JAV karių dienraštis „Stars and Stripes“ rašo, kad karių objektų apsaugon, šalia patuliuojančių karių, jau jungtos ir ... žąsys! Maj. Joe Padilla korespondentui pareiškė, kad jau gauta baltų paukščių, kurie netrukus bus įjungti radaro, karių ar net karėvinių apsaugai. Mat žąsys, pastebėjusios ką nors svetimo ar įtartino, kelia didelį triukšmą ir tuo pačiu užliarmuoja kur nors toliau žygiuojančius patulius. Be abejo, žąsys nesumažins patuliu skaičiaus, tik tarnaus jiems — patuliams kaip pavojaus išpėjimo ženklas. Šis sumanymas atėjo iš gen. V. Hugo Darmstade, kuris keletą metų tarnavo specialiaame dalinyje. Maj. J. Padila taip pat pažymėjo, kad gen. V. Hugo adj. kpt. D. Thomas buvo išvykęs į Skotiją. Mat šiaurinėje britų salos dalyje veikia garsi Ballantine degtinės imonė, kurioje nuo 1959 m. sargybą prie tvorų supazindinimas su Jono Vizbaro-Sūduvo naujai išleistu romanu „Kur bėga Šešupė“. Supazindinimą rengia Elenos Vasyliūnienės vadovaujamas Moterų federacijos Bostono klubas, bendradarbiaudamas su Tautinės sąjungos Bostono skyriumi ir LKVS-gos Ramovės Bostono skyriumi. Supazindinime apie knygos vaizduojamo laikotarpio socialines sąlygas kalbės Elena Vasyliūnienė, o knyga literatūrinio požiūriu vertins Stasys Liepas. Ištraukas iš knygos skaitys aktorai Aleksandra Gustaitienė ir Jurgis Jašinskas.

Bandymui nupirka 18 žąsų, pasiunčiant jas į tris karines vietas. Pasirodė, kad tie paukščiai puikiai atliko aliar-

domas piniginius vajuš, kurio tikslas — sudaryti lėšas, reikalingas tos veiklos būtinoms išlaidoms padengti. Jau daug kas atsiliepė į vykdomą vajuš, bet dar yra daug, labai daug tokių, kurių dar vis laukiama atsiliepiant. Vajuš dalyvams vertingos dovanos bus paskirstytos spalio 19 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos saleje po koncerto, kurio programą atliks smuikininkai Darna Pamarancaitė-Mazurkevičienė ir jos vyras Jurgis Mazurkevičius. Tai bus jau 54-tas „Laisvės Varpo“ kultūrinis renginys. Ta proga leidžiama programos knygutė, kurioje bus atspausdinti gauti sveikinimai ir skelbiami, o taip pat, pagal įnašo dydį, bus įtraukti koncerto garbės rėmėjai, rėmėjai ir talkininkai.

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsime girdimi laisvajame pasaulyje. Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukodami TAUTOS FONDUI, paremsite ELTA biuletenį leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoj skleidimą.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

CLASSIFIED GUIDE

SCANDINAVIA FOR ADULTS At Student Prices
15 Days — June 28, 1987
Denmark - Sweden - Norway
1986 prices until September 30th
\$1,834
Includes Everything
Call Sheila Wenzel for downpayment in full 476-3053 after 4 P.M.

HELP WANTED
Ieškoma moteris prižiūrėti 3 mėn. mergaitę 4 d. savaitėje Lyons mieste netoli Berwyn.
Skambinti; 737-6526

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

NAMŲ APŠILDYMAS
Jau laikas patikrinti ir išvalyti pečius dėl žiemos. Vėliau būsiu labai užimtas. Skambinkite dabar.
A. Banys — Tel. 447-8806

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR SĄLDYTVUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

ALOYZAS BARONAS
Daiktai kasdieniniai
POEZIJA
Pomirtinis eilėraščių rinkinys, išleido Nijolė Baronienė savo vyro a.a. Aloyzo penkių metų mirties sukakčiai paminėti, iliustravo dail. Ona Stankaitytė-Baužienė
Duotas ir pilnas A. Barono knygu sąrašas.
Kaina su persiuntimu \$6.00
Illinois gyventojai dar pridėda 40 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

BOSTONO LIETUVIŲ BALSŲ MINKŲ RADIO PROGRAMA
per radijo stotį
WYAN, 1330 AM bangos
sekm. nuo 8 iki 8:45 val. ryto
Veda S. ir V. Minkai
71 Façagut Road
S. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-2515

Pas Minkus gaunamas dienraštis „Draugas“.

REAL ESTATE
KOMPIUTERIŲ
pagaiba galite nusipirkti ar parduoti namų mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

PRIME REAL ESTATE
14300 S. Bell Rd. 460-0880
Lockport, Ill.
Galim JUMS patarnauti šiuose rajonuose:
Palos Heights, Palos Park, Palos Hills, Orland Park, Lemont, Homer Township, Old Oak Estates ir Big Run, Acres.
JUMS patarnaus šie patyrę profesionalai:
Algis Lieponis Linas Gylis
Rūta Sušinskienė
G. Petras Lieponis
PRIME REAL ESTATE savininkai, lietuviai. JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!!!
PRIME REAL ESTATE
• Sklypai • Gyvenamieji namai • Verslui pastatal

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Labai geras mūrinis namas.
2 garūs butai — 5 ir 4 kamb. Prie 72-os g-vės už California į vakarus. Prašau skambinti vakarais — 7 iki 10 val.
Brokeris — 778-6916

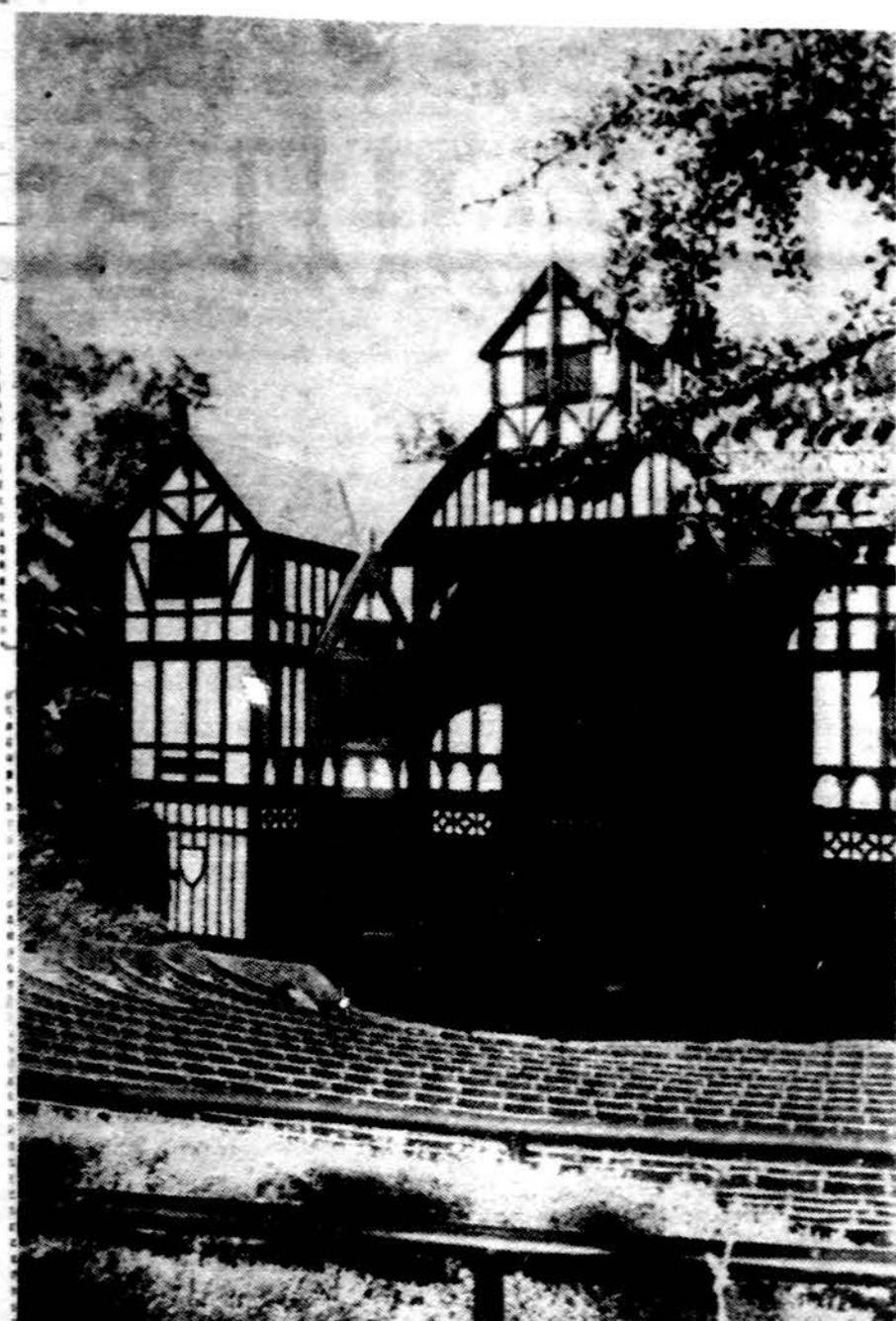
For sale by owner Lemont home
— 4 bdrn., liv. rm., dining room, family room, 1 bath, utility basement, patio, fenced yd. All alum. siding. Walk to train. \$60,000. Call: 312-257-2024.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuomoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

67-tos ir Whipple apyl. išnuomjami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3 1/2 ir 4 kamb., po 1 miegamą. \$295 ir \$315 mėnesį. Pensininkams nuolaida.
Skambinti 779-6193.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES
Nauja devintoji laida Suredagavo Juzė Daužvardienė
Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuve atspausdino devintą laidą šios populiaros virimo knygos.
Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supazindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasiekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.
Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$8.94
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Šekspyrinio festivalio pagrindinis teatras Ashland, Oregon. Nuotrauka straipsnio autorias

ŠEKSPYRAS AMERIKOS VAKARUOSE

RIMAS ČERNIUS

Visuomet smagu ir įdomu paskaityti Alfonso Nako reportažus apie Stratfordo festivalį. Jo nuotaikingi aprašymai jau kelinti metai privilegija ir mane traukti Kanados gerų vaidinimų pamatyti. Tačiau Šekspyras yra nuostabus dramaturgas. Jis pasirodo visur, net ir ten, kur sunku tikėtis jį atrasti. Šekspyrą atradau šįmet Amerikos vakaruose, mažame Oregon valstijos miestelyje, kuris vadinas Ashland.

Ashland yra Oregono valstijos pietinėje dalyje, beveik prie Kalifornijos. Privaziavimas prie šio miestelio išpūdingas: anot Baranauko, kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų kalnai ir maži kalneliai. Pušys, eglės, keliai, kurie sukasi ir raitosi tarp kalnų — tai tikra atgaiva nuo Chicago miesto lygumų ir keturkampiškių gatvių.

Pats Ashland miestelis yra tu kalnų tarpe. Žiūri į vieną pusę, matai žalius, eglėmis ir pušimis apaugusius kalnus. Žiūri į kitą pusę, matai jau lyginius kalnelius, kurie spindi geltona spalva, nes žolė karštos vasaros beveik išdeginta. Miškų gaisrų pavojus šią vasarą didelis.

Ashland, kaip ir Stratfordas, turi tris teatrus. Tik skirtumas tas, kad pagrindinis Ashland teatras yra po atviru dangum. Vaidinimai jame būna tik vakarais. Melstis reikia, kad nelytų. Teatras primena knygos matytus Šekspyro laikų teatrų škius. Programoje rašoma, kad jo modelis yra Fortune teatras iš 1600 metų. Scenoje lyg ir senovishas Anglijos ar Bavarijos namas su balkonais, o to namo papėdėje vyksta vaidinimai. Publika supa žaliais augalais apaugusi siena, ant kurios yra plakatai, kurie rodo, kurie Šekspyro vaidinimai vaidinti kiekvienais metais. Pasirodo, kad šis šekspyrinis festivalis gimė 1935 metais. Vaidinimų nebuvo 1941-46, bet festivalis skelbia, kad šįmet švenčia 51-ąją sezoną.

Antrasis teatras, kuris yra visai šalia pirmojo, vadinas Angus Bowmer teatru. Angus Bowmer buvo Ashland šekspyrinio festivalio pradininkas. Jo vardo teatras primena Stratfordo festivalio pagrindinį teatrą, tačiau Angus Bowmer nėra toks didelis: jame telpa šeši šimtai žiūrovų. Kaip ir

Stratforde, scena yra be uždangos ir truputį įsikiša į publika.

Trečiasis teatras mažiausias. Tai Black Swan — Juodoji gulbė. Neteko ten matyti vaidinimų. Atrodo, kad čia statomi daugiau siai matyti vaidinimai. Iš matytų spektaklių paminėsiu tris: viena Čechovo, du Šekspyro.

Čechovo „Trys seserys“ — buvo Angus Bowmer teatre. Čechovo dramatos traukia publika. Visi veikėjai nelaimingi, visų gyvenimas darosi vis sunkiau pakeliamas, bet žiūrovai eina ir pergyvena veikėjų ironišką tragizmą.

Jauniausioji sesuo Irina svajoja išsivaduoti iš stubinancio provincijos gyvenimo ir persikelti į Maskvą, bet jau greit publikai aišku, kad ji negalės taip padaryti. Vyresnioji sesuo Olga sunkiai dirba vietinėje mokykloje ir desperatiškai laukia laisvų dienų, bet ji vėliau perima vedėjos pareigas, nors tų pareigų nenori. O trečioji sesuo, Maša, nelaimingai ištekėjusi už pedanto mokytojo Kulygino, įsimyli karininką Veršininą, bet kariuomenės dalinys iškeliamas iš tos provincijos miestelio, ir Maša su Veršininu turi skirtis. Pagaliau sesių brolis Andriejus irgi nelaimingas: anksčiau jis svajojo apie profesūrą, bet dabar pasitenkina vien miesto tarybos postu, kai tuo tarpu pats burmistras taikosi prie Andriejaus žmonos. Ir taip visi, visi nelaimingi.

Visas melancholiškumas buvo aktorių perduotas subtiliai ir įtikinančiai. Pastatymas buvo realistiškas, kaip tekstas reikalauja. Gražus, jautrus pastatymas.

Šekspyro „Measure for Measure“ — vienas iš trijų Šekspyro veikalų šią vasarą. Praeitais metais Stratfordas parodė modernų, dvidešimtojo amžiaus „Measure for Measure“ spektaklį. Jan vien to spektaklio pradžia, kuri vyko mūsų laikų naktiniame klube su rock muzika, ženkli, kad tai naujas žvilgsnis į šį Šekspyro vaidinimą.

Ashlande buvo senas žvilgsnis: pastatyma galima pavadinti tradiciniu. Isabella atrodė kaip vienuolė, baltu seselių rūbu apsirengusi. Angelo — juodai apsirengęs didikas, kurį valdovas Vincentio paliko laikinai valdyti Vieną. Jau vien iš rūbų aišku, kas gėrio, kas blogio pusėje. Ta-

čiau tas blogasis Angelo, kurį vaidino John Castellanos, kaip tik ir paliko giliausią įspūdį. Sunku įtikinančiai perduoti Angelo persimainymą iš griežto valdovo į švelnios Isabellos geidžiantį vyrą. Juk jis Isabellai siūlo tą patį nusikaltimą, dėl kurio jis nuteisė jos brolį Claudio mirčiai. Staiga dalykiškas, korektiškas valdovas tampa veidmainiu, kuris visuomenei skelbia, kad reikia įstatymų laikytis, kai tuo tarpu jis pats mieliai juos laužytų savo geismams patenkinti. John Castellanos sugebėjo šita veidmainiškumą įdomiai pavaizduoti.

Teatras po atviru dangum aktoriams nedėkingas. Teatre telpa daugiau negu tūkstantis žiūrovų, o mikrofonų nėra. Tad aktoriai turėjo garsiai kalbėti, kad būtų girdimi.

Henry Woronicz vaidino valdovą Vincentio. Stratforde Vincentio buvo apskrus ir šiek tiek nemoralus politikas. Ashlando pastatyme jis buvo gerasis valdovas, susirūpinęs savo miesto palaidumu. Jis kaip deus ex machina išgelbsti padėtį ir pasuka veiksmą į gerąją pusę.

Šekspyro „As You Like It“, kitas pastatymas pagrindiniame Ashlando teatre, pakėlė publikos nuotaiką. Šiame vaidinime šviesa ir linksmumas dominuoja. Vaidinimui reikalinga vikri ir linksma Rosalinda. Tokia ir buvo Linda Alper. Kai kur ji skubino savo žodžius, bet scenoje ji buvo tokia gyva, kad sunku būtų jos nemėgti. Iš kitų veikėjų gražų įspūdį paliko Dan Kremer, kuris vaidino melancholišką Jaques. Tikėkit manim, ponas Nakai, tai tikras Stratfordo Nicholas Pennell. Jo monologas apie septynis žmogaus amžius buvo labai paprastai, bet labai gražiai perduotas. O monologo gale, kai Jaques kalba apie liūdną žmogaus senatvę, kada žmogus yra „be dantų, be akių, be skonio, be visko“, Orlando ant pečių įnešė į sceną senąjį, gerąjį savo tarną Adomą, kuris iš nuovargio daugiau nebegalėjo paeiti. Tai buvo lyg liūdnas Jaques monologo žodžių įrodymas.

Spektakliai po atviru dangum prasideda gan vėlai — pusę devynių, nes tik tuo metu temsta. Tačiau Ashlando šekspyrinis festivalis sugalvojo įdomią pramogą užpildyti laiką prieš spektaklius. Tai muzikantai ir šokėjai, kurie atlieka Šekspyro laikų dainas ir šokius. Jie visi apsirengę senovishais angliškais rūbais, kai kurie muzikantai groja senovishais instrumentais. Septintą valandą jie programą atlieka mažoje aikštelėje prie teatro vartų, o po pusvalandžio pereina teatro vidun. Ten yra maža scena teatro gale, kur šokėjai ir muzikantai toliau linksmina žiūrovus. Tai galima sakyti yra Anglijos „tautiniai šokiai“, kurie daug kur priminė mums visiems žinomus lietuviškus tautinius šokius.

Publikos buvo pilna. Sunku buvo matyti tuščią vietą. Tad norintieji pamatyti Ashlando šekspyrinio festivalio spektaklius turėtų iš anksto pasirūpinti bilietus. Sezonas yra gan ilgas. Šįmet prasidėjo vasario 21 d., o baigiasi lapkričio 1 d. Žinoma, pati vietovė yra gan toli nuo lietuvių centrų. Tačiau vakarinio pakraščio lietuviai ir tie, kurie atostogauja Amerikos vakaruose, galėtų aplankyti šį festivalį. Galėsite pasidžiaugti gražia Oregono gamta (išpūdingas Crater ežeras yra ne taip toli) ir kartu sutikti mūsų seną pažįstamą Šekspyrą Amerikos vakaruose.

Nereikia manyti, kad Kalėdų paslaptis krikščionybėje jau nebėra paslaptis. Jos nesugeba pilnai aptarti nei šv. Tomo teologija, nei modernioji proceso teologija. Tomas yra išdirbęs taisykles aptarti Dievo sampratai, bet jos yra reikalingos papildymo iš evangelijų, kad nepasidarytų apviliančios. O proceso teologai yra išdirbę tokią Dievo sąvoką, kurioje netelpa Jėzaus Dievo sąvoka.

David B. Burrell

VOKIEČIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Popiežius Jonas Paulius II-asis laišku sveikindamas Aachene įvykusį Vakarų Vokietijos katalikų 89-ąjį visuotinį suvažiavimą — Katholikentag, reiškia viltį, kad šis svarbus susirinkimas patarnaus meilės civilizacijos sukūrimui, padės išsklaidyti dabartiniams laikams žmonių tarpe paplitusią baimę ateitimi ir visus, ypač jaunimą, paskatins su viltimi ir pasitikėjimu kurti žmonių šviesesnę ir laimingesnę ateitį. Atkreipęs dėmesį į Vakarų Vokietijos katalikų suvažiavimui parinktą temą — „Teatinie Tavo karalystė“, Jonas Paulius II laiške rašo, jog tik tai per šiuos maldos žodžius gali įsikūnyti giliausieji žmonijos troškimai — susilaukti šviesesnės ateities, taikos ir teisingumo.

Popiežius pastebi, kad tie, kurie meldžia Dievą, kad jo karalystė įsiviešpatuotų pasaulyje, turi būti patys pasi-

renę ir pasiryžę šiai karalystei parengti kelią, šį savo ilgesį išreiškdami konkrečiais meilės ir teisingumo darbais. Suvažiavime dalyvavo apie šimtą tūkstančių tikinčiųjų, iš kurių apie penkis procentus sudarė jaunimas. Dalyvauja taip pat ir kaimyninių kraštų — Belgijos, Olandijos, Prancūzijos tikinčiųjų delegacijos, įvairių kraštų garbės svečiai — kardinolai, vyskupai. Jų tarpe buvo ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkvyškupas Liūdas Pavilionis.

Kai Ignacas Lojola rengėsi mirti, mokiniai jį paklausė: „O ką jūs, tėve, mums pranašautajė?“ Jėzuitų ordino įsteigėjas atsakė: „Jums pranašauju persekiojimus“. Mene panašiai — dažnai laimima persekiojimuose. J. de Saint-Amant

PADĖKA

A.†A.

MARIJA RIMKIENĖ

Mūsų mylima mamytė, senelė ir prosenelė rugsėjo mėn. 4 d. buvo pašauta pas Viešpatį ir palaidota Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Esame nuoširdžiai dėkingi giminėms, draugams ir artimiesiems, kurie dalyvavo šermyse ir mus guodė skausme, meldėsi ir padėjo į amžino poilsio vietą.

Dėkojame už šv. Mišių aukas, už aukas Lietuvos dukterų d-čiai ir Balfui.

Ypatingą padėką reiškia kun. Benediktui Rutkauskui už maldas kopyčioje, gedulo šv. Mišias bažnyčioje ir apeigas kapinėse.

Dėkojame sol. J. Vazneliui už giedojimą bažnyčioje. Padėką reiškia Lietuvos dukterų d-jos kapeliuoni kun. Juozavičiui už rožinį ir d-jos pirm. S. Paulionienės su d-jos narėmis už nuoširdų atsisveikinimą kopyčioje.

Dėkojame Juozui Sūdžiui už atsisveikinimą kapinėse ir visiems kitoms pareiškiusiems užuojautą spaudoje ir asmeniškai.

Dėkojame laidotuvių direktorei Sally Butkieni už nuoširdų patarnavimą.

Nuliūdę: Sūnus, dukterys, zentai, anūakai ir pr-anūakai.

Mielam bičiuliui

A.†A.

ALGIRDUI GRYBAUSKUI

mirus, jo žmonai STEFAI, sūnams dr. VYTENIUI ir dr. ARVYDUI su šeima reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdimę.

Irena ir Stasys Krosniūnai

BRANGIAM BROLIUI

A.†A.

LEONUI GURECKUI

Kanadoje mirus, jo seseriai dr. ONAI BAKAITIENEI ir jos dukteriai DALIAI VAKSELIENEI su šeima reiškia gilią užuojautą.

Vitas ir Regina Kazlauskai
Dr. Konstancija Štuopienė
Dr. Petras Sūkuryš

A.†A.

MARIJAI RIMKIENEI

mirus, sūnui RAIMUNDUI, dukterims DANAI PAREIGIENEI, BIRUTEI GYLIENEI, ZITAI ŽVIRŽDIENEI ir NIJOLEI VARDIENEI su šeimomis reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimę.

Emilija ir Vytautas Kutkai

MYLIMAI MOTINAI

A.†A.

MARIJAI TUMIENEI

mirus, nuoširdžiai užaučiame mielą BIRUTĘ ir PETRĄ BUČUS bei artimuosius.

Feliksas ir Janina Jarašiai
Vytautas ir Dana Maziukai
Eugenius ir Valė Geruliai

A.†A.

JUOZAS BERNOTAS

Gyveno Chicago, Illinois, Brighton Parko apyl. Mirė 1986 m. rugsėjo 22 d. 6.30 val. vak., sulaukęs 62 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Aldona, zentas Jurgis; 2 sūnūs: Vytautas, marti Helen ir Renius; 4 anūakai, brolis Antanas, brolienė Marta ir šeima, gyv. Kanadoje.

Kūnas pašarvotas Kosary kopyčioje, 3100 West 59 Street. Lankymo valandos antradienį nuo 6 iki 9 val. vak., trečiadienį nuo 1 iki 9 val. vak.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 25 d. Iš kopyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia, kurioje 9:30 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukte, sūnūs, marti, zentas ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Walter Kosary. Tel. 434-4246.

A.†A.

Povilas P. Gudonis

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė 1986 m. rugsėjo 21 d., sulaukęs 70 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnūs: Paul, marti Lauren, gyv. Bostone, ir Edward, marti Diane, gyv. Mt. Prospect, Illinois, 3 anūakai: Lauren, Annalise ir Eden, kiti gimė, draugai bei pažįstami.

Velionis buvo vyras a.a. Edith (pagal tėvus Snyder). Priklausė Suvalkiečių klubui.

Kūnas pašarvotas antradienį ir trečiadienį nuo 6 iki 9 val. vak. Lack-Lackawicz kopyčioje, 2424 West 69 Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 25 d. Iš kopyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimi-mo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvos Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, martios ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Ruošiantis arkiv. Jurgio Matulaučio beatifikacijai ir norint gliauo pažinti jo dvasią, verta pasinaudoti Vyt. Bagdanavičiaus studija „Vienulinis gyvenimas ark. Jurgio Matulaučio sampratoje“. Studija buvo išleista Immaculata Press, Putnam, Conn., 06260. Keletas jos egzempliorių yra ir „Drauge“. Kaina 5 dol.

x Rugsėjis yra lituanistinio švietimo mėnuo. Mokiniai ir mokytojai jau sugrįžo į klases, neužmirškime, kad švietimas irgi kainuoja. Nėra valstybinių biudžetų, tad visuomenė savanoriškai turėtų su keliolika dolerių prisidėti. Daug savanoriškai aukojančių nesulaukdami, LB Švietimo tarybos darbuotojai parengė ir išsiuntinėja laiškus, kuriuose kreipiasi į lietuvišką visuomenę, prašydami aukų. Visuomenė turėtų jautriai atsilypti.

x Knights of Lithuania – Lietuvos Vyčiai, Chicago, Ill., paėmė visą 10 asmenų stalą į „Draugo“ metinį banketą rugsėjo 28 d., Martiniuke pokylių salėje. Estelle Rogers iniciatyva prie šio stalo sėdės visi veikūs ir žinomi vyčiai, kaip Estella Rogers, Irene Sankus, Viola Mann, John Paukštis, Ellie Kasputis, Mr. ir Mrs. A. Pakalniškiai, Mr. ir Mrs. Matt Vilutis ir Albert Matulis. Lietuvos vyčiai yra viena iš didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų, kuri savo veikla ir darbu prisideda ir remia Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

x Petras Miliauskas, Chicago, Ill., atsiuntė čekį už dvi „Draugo“ prenumeratas, gražino laimėjimų šakneles ir kartu pridėjo 14 dol. auką. Labai dėkojame.

x Už a.a. Antaninos Kausienės sielą vinerių metų sukaktuvių šv. Mišios bus atlaikytos rugsėjo 28 d., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje 5 val. vakare. Paminklo pašventinimas bus taip pat rugsėjo 28 d. 3 val. po pietų. Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti paminklo pašventinime, o šv. Mišiose prisiminti Ją savo maldose. (pr.)

x Stokime į Lietuvos Fondą nariais ir didinkime turimus įnašus, kad gautų pajamų užtekėtų visiems lietuviškiems poreikiams patenkinti. Įnašus siųsti adresu 3001 W. 59th Street, Chicago, Ill. 60629. (pr.)

ADVOKATAS Vytienis Lietuvninkas 2501 W. 69th Street (Lithuanian Plaza Court) Chicago, IL 60629 Tel. 778-0800 Kasdien 2-8 val. vak. Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS 1000 Jorie Blvd., Suite 364 Oak Brook, IL 60521 Tel. Of. 990-3157 Tel. Rez. 325-6582 Valandos pagal susitarimą

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rusių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prizuuru darba
ARVYDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.
tel. 414-9655

x Elvyra ir dipl. inž. Pilypas Naručiai, Oak Lawn, Ill., dalyvaus „Draugo“ metiniame bankete, kuris bus rugsėjo 28 d., sekmadienį, Martiniuke, Evergreen Park, Ill. P. Narutis yra buvęs abiejų okupacijų laikotarpio aktyvus pogrindžio narys, vėliau vokiečių suimtas ir kalintas. Šiuo metu yra Chicagos LF bičiulių sambūrio pirmininkas.

x Midland Federal Savings and Loan Association vadovybė kiekvienais metais paima stalą 10 asmenų į „Draugo“ metinį banketą. Šiais metais, tarpininkaujant sol. A. Brazui, taip pat paėmė 10 asmenų stalą ir dalyvaus bankete. Ši taupymo įstaiga jau 70 metų aptarnauja lietuvius, remia lietuvišką spaudą bei veiklą. Marquette Park aptarnauja: 2657 W. 69th St., Brighton Park, 4040 Archer Ave., Bridgeview, 8929 S. Harlem Ave.

x A.a. Alfonso Steponavičiaus, Cleveland, Ohio, prisiminimui, jo artimieji atsiuntė ta proga 25 dol. „Draugo“ paramai. Ačiū. Vėlonis Alfonsas buvo ilgametis „Draugo“ skaitytojas ir rėmėjas.

x Vincas Pavilčius, Chicago, Ill., mūsų nuosirdus rėmėjas, pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 27 dol. jo paramai. V. Pavilčių įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Sally Nedas, Chicago, Ill., mūsų rėmėja, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 27 dol. auka. S. Nedą skelbiame garbės prenumeratorė, o už paramą savai spaudai labai dėkojame.

x Bronius Prialgauskas, Chicago, Ill., lietuviškos spaudos rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 22 dol. auka. Br. Prialgauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą paramą labai dėkojame.

x Akvilia Maleta, Chicago, Ill., parėmė dienraštį 27 dol. ir pratęsė jo prenumeratą. A. Maletą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Inž. Vytautas Kupcikečius, Chicago, Ill., Jonas Abraitis taip pat iš Chicagos, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir kiekvienas pridėjo po 17 dol. auką. Labai dėkojame.

x D. ir A. Prapuoleniai, Downers Grove, Ill., mūsų rėmėjai, pratęsdami „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 22 dol. jo stiprinimui. D. ir A. Prapuolenius skelbiame garbės prenumeratoriais, o už palaikymą savos spaudos tariame nuosirdų ačiū.

x „Draugo“ dienraštį galima gauti kasdien Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., (tel. 582-6500) muziejaus darbo valandomis nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p., o ketvirtadieniais nuo 10 v. ryto iki 8 v.v. (pr.)

x Pasinaudokite dar vienu KASOS patarnavimu! Kasoje, Lietuvių Federalinėje Kredito Unijoje (Chicago ir Cicero) galite atidaryti čekių sąskaitą. Čekių išrašymas nieko nekainuoja ir nėra jokio balanso apribojimo. Už nustatytą minimalią sumą KASIA mokės 5.5% palūkanų. Daugiau informacijų galima gauti KASOJE: 2615 W. 71st St., Chicago, IL, tel. 737-2110 arba 1445 So. 50th Ave., Cicero, IL 60650, tel. 656-2201. (sk.)

x Saulių Sąjunga tremtyje, įvertindama Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko Teodoro Blinstrubo pasiūlytą darbuojantis dėl Lietuvos, rugsėjo 8 d., Tautos šventės proga, apdovanojo jį aukščiausiu savo žymeniu – Saulių Žvaigždės ordinu.

x Bruno Mickus, Interstate Auto Transport, Inc., Michigan City, prezidentas, lietuviškos kultūros ir veiklos didelis rėmėjas, gražindama laimėjimų šakneles, pridėjo visą šimtinę su priedašu: „Pridedu ir auką, kad „Draugas“ mus dar ilgai lankytų“. Nuosirdus ačiū mūsų mielam rėmėjui ir garbės prenumeratoriui.

x Inž. Stasys Briedis, Burr Ridge, Ill., A.L.T. Sąjungos Chicagos skyriaus pirmininkas, lietuviško žodžio rėmėjas, atsiuntė 20 dol. auką, gražino laimėjimų šakneles su tokiu priedašu: „...pridedu auką. Tuo pačiu siunčiu geriausias linkėjimus ir linkiu daug išstvermės bei sėkmės lietuviškos spaudos darbe“. Nuosirdus ačiū už auką ir linkėjimus.

x Zefiras Slivinskas, Hot Springs, Ark., gražindamas Laimėjimų šakneles, atsiuntė ir 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Edvardas ir Wilhelmina Lapai, Melrose Park, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojai, lietuviškos spaudos rėmėjai, Zigmant A. Jakimčius, Ann Arbor, Mich., Vytautas Gražulis, Toronto, Kanada, Vytautas Andriulis, Chicago, Ill., visi gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. Nuosirdus ačiū mūsų mieliems rėmėjams.

x Z. ir N. Lirgameriai, Kenosha, Wisc., atsiuntė 15 dol. auką, gražino laimėjimų šakneles su priedašu: „Linkime, kad „Draugas“ dar ilgas ilgas metus lankytų mūsų namus“. Nuosirdus ačiū už paramą ir mielus žodžius.

x Mečys ir Janina Rumbaičiai iš Daytona Beach, Fla., lydimi Anicetos Maziėkienės lankėsi „Drauge“, ir įsigijo knygų ir medžio drožinių už didesnę sumą. Rumbaičiai su savo draugais buvo nuvykę į Wisconsiną, ten atostogavo, žuveno, grįždami į namus sustoję Chicagoje ir čia lankė savo draugus ir pažįstamus.

x Gvidas Valantinas, Cicero, Ill., Veronika Šatas, Fremont, Wisc., Stasys Miknis, New London, Ct., pratęsė prenumeratą ir kiekvienas pridėjo po 17 dol. auką. Labai dėkojame.

x Petras Uginčius, Fredericksburg, Va., žinodamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 20 dol. auka. P. Uginčių skelbiame garbės prenumeratorium, o už mielą auką labai dėkojame.

x Kazys Kulys, Allendale, N.J., su prenumeratoro pratęsimu mokesčiu, atsiuntė ir 27 dol. dienraščio paramai. K. Kulį skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Morta Užgiriene, Brookfield, Ill., mūsų rėmėja, atsiuntė 27 dol. „Draugo“ paramai ir kartu pratęsė jo prenumeratą. M. Užgiriene įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Juozas Jurkėnas, Chicago, Ill., su prenumeratoro pratęsimu mokesčiu, atsiuntė 22 dol. „Draugo“ stiprinimui. J. Jurkėną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

SMAGURIAUTOJAI

Smaguriauti jautėm norą – Algis, aš ir Ona. Nusiraškėm pomidorą Didelį, raudoną.

Tuoj suvalgėm pomidorą – Daržo skanymyną Ir...kaip zuikiai strukt per tvorą:

Lankėme kaimyną.

Mindaugėlis kaip vijurkas Mus gražiai sutiko. Morka, ropė ir agurkas Vaisėms puikiai tiko.

LIETUVA

Labas! Lietuva yra spalvingas kraštas, prisiglaudęs rytiniame Baltijos pajūryje. Lietuvą puošia daugiau, negu trys tūkstančiai ežerų, daug upių, kalnelių, pievų ir miškų. Ribojasi šiaurėje su Latvija, rytuose su Rusija, pietuose su Lenkija, o pietvakariuose su Vokietija, kurios dalis rusų okupuota.

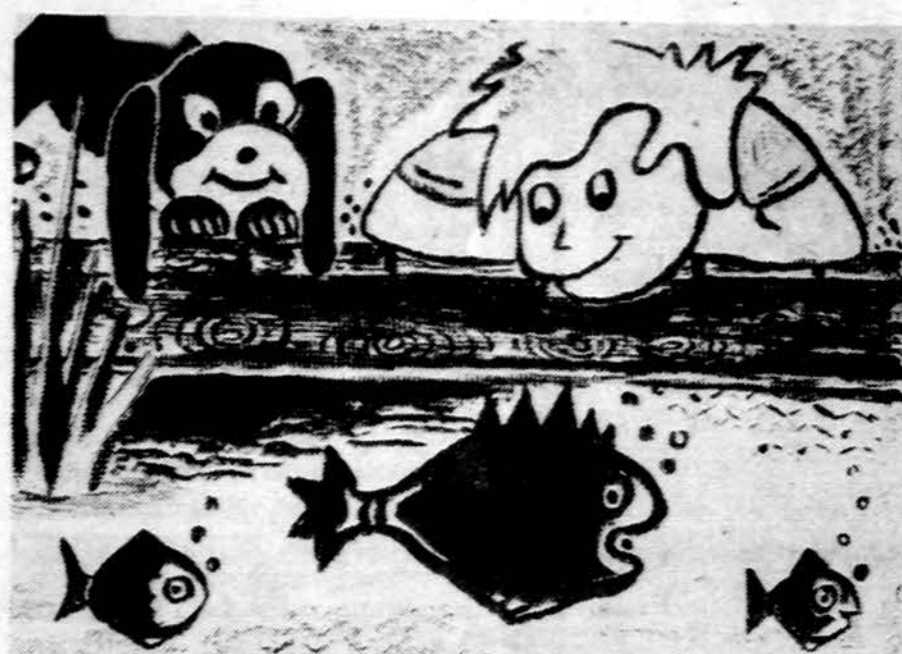
Lietuviai yra indoeuropiečių kilmės. Lietuvių kalba yra seniausia iš gyvųjų pasaulio kalbų. Dėl šios kalbos senumo ji studijuojama daugelyje pasaulio universitetų. Lietuvių kalba yra skirtinga nuo slavų ir germanų kalbų, bet gimininga latvių kalbai.

Jei Lietuva iki šiol būtų nepriklausoma valstybė, pagal natūralų gyventojų priešauklį, turėtų netoli penki milijonų gyventojų. Per trejų metų nacių okupaciją ir 43 metų rusų okupaciją Lietuva prarado daugiau negu milijoną gyventojų. Okupantai daug ištrėmė iš krašto, išžudė ir kitais būdais sunaikino daug lietuvių. Nemažai pasitraukė į Vakarų. Mano tėvelis su šeima pabėgo iš Lietuvos traukiniu, o mano buvusi pamotė pabėgo arkliai traukiamu dengtu vežimu.

Lietuvių tautinė vėliava yra sudaryta iš trijų horizontalių juostų: viršuje geltona, vaizduojanti rugių ir kviečių laukus bei stiprybę; viduryje žalia, vaizduojanti žalią Lietuvos gamtą, miškus ir kartų viltį; raudona – kraują pralietą už laisvę ir meilę.

Tautinis ženklas yra Vytis, vaizduojantis raitelį iškeltu kardu, baltos spalvos raudoname fone. Lietuvos tautinė gėlė yra rūtė.

Dr. Vincas Kudirka buvo didelis patriotas, medicinos gydytojas, smuikininkas, rašytojas, žurnalistas ir kompozitorius. 1898 m. jis parašė žodžius ir muziką Lietuvos himno: „Lietuva, tėvyne mūsų...“ Pirmiausia

Ilustracija iš A. Gustaičio knygos vaikams „Žuvininkai“.

buvo išspausdintas „Varpe“, tik vėliau pripažintas himnu. Lietuvos laisvės dvasia yra gyva, nežiūrint okupanto persekiojimų. Romas Kalanta, 19 metų amžiaus studentas, susidegino viename Kau-no parke, protestuodamas prieš Sovietų Sąjungos komunistinį režimą, neleidžiant reikštis laisvei ir už religijos varžymus. Paskendęs liepsnose šaukė: „Laisvės pavergtai Lietuvai!“

(Bus daugiau)

Cindija Paulauskaitė ir Sabrina Serrantino. Konkursinis rašinis Beverly Hill, CA., tarpmokykliniame konkurse laimėjęs pirmąją vietą. (Čia duodamas vertimas iš anglų kalbos).

KADA AŠ KALBU LIETUVIŠKAI

Aš kalbu lietuviškai su savo mama, tėtė, bobute ir diduku. Mama visada sako: „Kalbėkit lietuviškai!“ Man lengviau yra kalbėti angliškai.

Heleina Macevičiūtė

Aš kalbu lietuviškai su močiute ir stovykloje. Man patinka lietuviškai kalbėti.

Erika Paukštytė

Aš kalbu lietuviškai su šeima. Namuose kartais mane nubaudžia, jeigu kalbu angliškai. Man patinka lietuviškai kalbėti su drauge, kada nenoriu, kad kiti suprastų.

Vilija Garžulytė („Spygliukai ir Dygliukai“)

KALBA – TAUTOS GYVYBĖ

Aš nuėjau pirmą dieną į naują mokyklą. Man lipant iš mašinos, kas nors girdėjo, kad kalbu su mama kita kalba. Tai mergaitė pradėjo mane klausinėti, iš kur aš kilus ir kokią kalbą aš su mama kalbėjau.

MANO TRUMPOS ATOSTOGOS HAVAJUOSE

Kai mes nuskridome į Havajų salas mums uždėjo gelių karolių. Tada važiuojame į gyvenamąją vietą. Buvo keistas reiškinys: vienoje salos pusėje buvo šilta, saulė švietė, o antroje pusėje – lijo. Kitą dieną mes važiuojame į Hanaumą slėnį. Ten buvo koralų ir žuvys plaukė. Tos žuvys buvo labai gražios. Dar kitą dieną mes važiuojame į Šventą Krioklį (Sacred Falls). Ši kelionė buvo įdomi, nes reikėjo dvi mylias eiti. Mes perėjome per sraunias tekantį upelį. Visą laikąėjome pėsti. Buvo gražu.

Aldona Vainiūtė, Philadelphia Vinco Krėvės lit. m-los mokinė („Pieštukas ir plunksna“).

MANO SVAJONĖ – BŪTI TURTINGU

Aš dažnai svajoju. Mano didžiausia svajonė yra būti turtingu. Aš noriu būti turtingas prekybininkas. Šito aš neturėčiau vadinti svajone, nes vienai ar kitaip aš būsiu labai turtingas. Dar norėčiau būti muzikanti. Nesvarbu, ar ji būtų moderni, ar klasikinė, mėgstu visokią muziką. Man patiktų gyventi šiltame krašte, pavyzdžiui Havajuose.

Gal parduosiu kompiuterius. Man patintų kurti kompiuterių žaidimus ar komercines programas. Aš labai domiuosi kompiuteriais. Trumpai pasakius, mano svajonė yra būti labai turtingu žmogumi...

Paulius Šukys, Toronto Maironio lit. m-los mokinys. Kanada. (Maironio mokyklos metraštinis).

PASAULIO SUTVĖRIMAS

(Konkursinė laudies pasaka)

Pasaulio kūrimo pradžioje nebuvo nei dangaus, nei žemės. Dievas vandens paviršiuje vaikščiojo kartu su vėliu. Dievas jam liepė pasinėti į vandens dugną ir išnešti į paviršius žemės burnoje ar randoje. Vėlinias, būdamas godus, prisikišo žemės į ausis, nosį, akis ir visur kitur, kur tik tilpo. Dievas už jo nepaklusnumą subarė ir jį blogu (vėliu) padarė. Dievas žemę iš vėlio paėmė ir barstė ant vandens paviršiaus ir taip atsirado žemė. Po to ėjo angelų kurti. Paėmė į ranką savo skiltuvus, su jais braukė per tirtą ir ėmė kilti aukštyn kibirkštys. Tos kibirkštys pavirto angelais. O jų Dievas padarė nesuskaitomą daugybę. Po to Dievas sukūrė žmogų. Vėlinias matydamas, kaip Dievas darė ir jis pradėjo taip daryti, bet jo kūriniai gyvi nepasidarė. Jis nulipė ir žmogų iš žemės, bet jo gyvo nepadarė. Vėlio nulipdytas žmogus buvo be sielos. Vėlinias liko piktas ant Dievo ir visa laiką stengiasi iš žmonių sielas pagrobti ir į savo karalystę – pragarą nusinėsti.

Žodžiai, kuriuos reikia paaiškinti ir po sakinį parašyti: 1) kūrimas, 2) pasinėti, 3) godus, 4) subarti (subarė), 5) barstyti (barstė), 6) skiltuvai, 7) braukti (braukė), 8) titnagas, 9) nulipdyti, 10) pagrobti.

Visu nagai į save riesti (Pajstrys).

Dariaus Girėno lit. mokyklos choras scenoje. Vadovauja muz. Faustas Stroja.

Nuotra. G. Plažo